

SZÉCHENYI 2020

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

SZAKMAI TERV

Adventum Központ

Békéscsaba

EFOP-1.3.7-17

***„A társadalmi kohézió erősítése az egyházak és civil szervezetek
közösségfejlesztő tevékenységének bővítésével”***

Közösségfejlesztő program az Adventum Központnál

Tartalomjegyzék

1.	A projekt megvalósítóinak bemutatása	1
1.1.	A támogatást igénylő bemutatása	1
2.	FELHÍVÁSHOZ VALÓ ILLESZKEDÉS BEMUTATÁSA.....	2
2.1	Célcsoport bemutatása	4
2.2	Célok illeszkedése a helyi igényekhez	11
2.3	A projekt hosszú távú hasznosulásai.....	12
3.	A projekt szakmai tartalmának bemutatása.....	13
3.1.	A megvalósuló tevékenységek bemutatása	13
3.2.	A projekt megvalósításához szükséges szervezeti feltételek, humán erőforrások és infrastrukturális feltételek átfogó bemutatása	21
3.3.	A saját teljesítésben végzett tevékenységek.....	23
3.4.	Az indikátorok és számszerűsített műszaki-szakmai mutatók teljesülése	25
3.5.	A tervezett költségek szakmai indokoltsága.....	28
3.6.	A megvalósítás ütemterve	31
4.	A projekt fenntartása.....	33
4.1.	A fenntartási időszak szakmai és pénzügyi kötelezettségei.....	33
5.	Horizontális és fenntarthatósági vállalások	33
6.	Kockázatelemzés	35

1. A PROJEKT MEGVALÓSÍTÓINAK BEMUTATÁSA

1.1. A támogatást igénylő bemutatása

Kérjük annak alátámasztását, hogy a támogatást igénylő alkalmas és felhatalmazott a projekt céljait szolgáló tevékenységek megvalósítására.

Kérjük, mutassák be a konzorciumba bevont partner(ek) szerepét, feladatait.

Az **Adventum Központ** a Magyar Pütkösi Egyház szervezete és 2016-ban alakult és az egyházi szolgálatán túl részt vesz a társadalom értékteremtő szolgálatában. Vezetője egyházi személyisége mellett szakmáját tekintve szociális munkás. A közösségépítés, felzárkóztatás, kisebbségekkel való együttműködés az egyház és a szakma alappillére. Az Adventum Központ a Magyar Pütkösi Egyház belső jogi személye, melyet az egyház másik szervezete, az alapítói jogokkal felruházott Közösségi Misszió alapított. Konzorciumi partnerével együtt kívánja elérni az EFOP-1.3.7. pályázat fő céljait. Projektünk célja az előítéletesség és hátrányos megkülönböztetés elleni fellépés, továbbá a hátránykompenzáció megvalósítása és ezeken túl a társadalmi esélyteremtés biztosítása. További cél az is, hogy minél több rászoruló és dolgozni akaró és tudó ember munkához jusson.

A szervezet képviselője a vezető, Wengert Bernadett eljárni önállóan jogosult.

A szervezetnek nincs főállású alkalmazottja. Akcióit (adomány gyűjtés, adomány osztás, gyülekezet építés, szexuális betegségek prevenció, egészségügyi szűrések, stb.) eddig kampányszerűen végezte egyházi személyek és önkéntesek bevonásával.

BORSODBÓTA ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ-, TELEPÜLÉSSZÉPÍTŐ-, KÖRNYEZETVÉDŐ- ÉS FOGLALKOZTATÁST ELŐSEGÍTŐ EGYESÜLET

Borsodbóta község lakossága sok szállal kötődik településéhez. A mindenkor helyi Önkormányzattal (korábbi rendszerben: Tanácssal) együttműködve készen állt, hogy tevékenyen részt vegyen a helyi feladatok megoldásában, szükség esetén önkéntes, önkéntes, társadalmi munka vállalásával, vagy egyéb módon. A közösség érdekében és védelmében végzett, rendszeres, jelentős áldozatot követelő tevékenység közül kiemelkedő jelentőségű volt és az napjainkban is, a tűzvédelmi tevékenység, az ilyen jellegű vészhelyzet társadalmi összefogással és tevékenységgel való megelőzése, vagy elhárítása. Az önkéntes tűzoltói civil szerveződéshez a kor követelményeinek megfelelően egyre szorosabban kapcsolódik a környezetvédelem, a település szépítésének, értékei megőrzésének és fejlesztésének és a helyi foglalkoztatásban való szerepvállalás.

1975. február 18-án kelt Alapszabályzatának elfogadásánál az önkéntes tűzoltó egyesület több mint negyed százados múltat mondhat magáénak. A rendszerváltás, a helyi önállóság az egyesületet arra ösztönözte, hogy alapcéljait bővítse, tevékenységét kiterjessze, mind több, civil kezdeményezést és közreműködést igénylő feladattal. Ezek vállalásával az egyesület 1999. óta közhasznú szervezetként működik.

Felismerve a társadalmi szükségleteket, tevékenységi körét kiterjesztette a települése szépítése, a környezet és természet megóvására. Ugyancsak ebből fakadóan a tagság további feladatként vállalja, fokozottabb szerepet kíván elfoglalni a helyi foglalkoztatás elősegítését, szociális, vagy bármely okból hátrányos helyzetű rétegek, így a roma származású lakosok, munkanélküli fiatalok, nők, társadalmilag is szembetűnő esélyegyenlőtlenségek csökkentését.

Mindezekre biztató alapot nyújt az egyesület történeti múltja, a kialakult, és tovább fejleszthető kapcsolatrendszere, együttműködése a helyi önkormányzattal, és más szervekkel.

A projekt keretében konzorciumi partnereink nagy elkötelezettséggel fogják szolgálni a tervezett programok, események, rendezvények cél szerinti teljes körű megvalósulását. Szerepet vállalnak a célcsoport toborzásában, a szakmailag megfelelő humán erőforrás biztosításában. Mindennapi tevékenységük során is magas szinten látnak el közösségépítő, lelkigondozó és hátránykompenzációs tevékenységeket, ezért alkalmasnak találjuk őket a projektben vállalt feladatuk megvalósítására.

A projekt megvalósítása során előnyt jelentő szempontjaink:

- A támogatást igénylő közösségfejlesztési gyakorlattal, valamint ifjúság területén több éves szakmai tapasztalattal rendelkező szervezet.
- A felhívás 3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek pontjában meghatározott tevékenységek közül a kötelező darabszámon felül további tevékenységet vállal.
- A beavatkozások hozzájárulnak az előítéletesség, illetve hátrányos megkülönböztetés mérsékléséhez, az identitás megőrzéséhez, a társadalmi és közösségi szerepvállalás ösztönzéséhez, és a társadalmi részvétel előmozdításához.
- "A projektbe bevont célcsoport tagok" minimálisan elvárt célértékének 50 %-ot meghaladó mértékű túlteljesítését vállaljuk. Bevont célcsoport tagok száma: 76 fő.

2. FELHÍVÁSHOZ VALÓ ILLESZKEDÉS BEMUTATÁSA

A projektcélok megvalósítását szolgáló tevékenységek közötti szinergikus kapcsolódások és lehatárolások bemutatása:

A fejlesztések/tevékenységek közötti szinergia több dimenzióban is létrejön.

A programok közötti tematikus szinergia tekintetében, minden esetben egymásra épülnek a programok, ezen kívül mindegyik a pályázati felhívás és a jelen projekt alapvető és részlejtait szolgálja.

A konzorciumvezető és a konzorciumi partner elsődleges célja, hogy a projekt keretében megvalósítandó tevékenységek hozzájáruljanak az esélyegyenlőség fokozásához, az előítéletesség és a hátrányos megkülönböztetés elleni intézkedések véghezviteléhez. A konzorciumi partner együttműködése során kiemelt figyelmet fordít a felmerülő közösségi igények megvalósítására és társadalmi problémák enyhítésére, kezelésére. A konzorcium tag alaptevékenységei közé tartozik a város élhetőbbé tétele, a hátrányos helyzetűek, gyermekek és fiatalok, kedvezőtlen körülmények közt élő családok felzárkóztatása, a társadalomba, de különösen a közösségbe való beilleszkedésük elősegítése. E célkitűzések megvalósítása érdekében az Adventum Központ a konzorciumi partnerrel együttműködve számos közösségfejlesztő programot valósít meg, melyek során minden érdeklődő számára lehetőséget biztosít a részvételre.

A megvalósítandó tevékenységek a Felhívás alapvető célkitűzései közül az alábbiakhoz illeszkednek:

- a helyi közösségek tagjai közötti összefogás erősítése, a szolidaritás fontosságának hangsúlyozása

- a célok közvetítésének, a programok megvalósításának fontos elemeként az önkormányzatok, civil- és egyházi szervezetek, iskolák, oktatási intézmények együttműködésének megvalósítása
- a szabadidő hasznos eltöltésnek lehetőségének bemutatása

A projekt pályázati programja a felhívásban megjelölt következő konkrét részcélokhoz kapcsolódik:

- Társadalmi együttélés javítása
- Célcsoport ön-érdekérvényesítő és önszerveződési képességének kialakítása
- Prevenció
- Szolgáltatásfejlesztés

A társadalmi folyamatok hatására fokozódó szükség van a formálisabb, kisebb-nagyobb közösségeket létrehozó, erősítő, támogató tevékenységekre. A támogatást igénylő szervezetek ezt figyelembe véve és előtérbe helyezve alakították ki a projekt keretében véghezvinni kívánt tevékenységeket.

Megvalósítandó tevékenységek:

- „Társadalmi együttélés javítása”

- *Közösségi rendezvények szervezése és lebonyolítása* – Közösségi tér kialakítása és saját teljesítésű közösségfejlesztés, a meglévő közösség további fejlesztése műhelymunkákkal, hátránykompenzációs tevékenységek végzése, a hátrányos helyzetűek társadalmi beilleszkedésének elősegítése.

- „Célcsoport ön-érdekérvényesítő és önszerveződési képességének kialakítása”

- *Engedélyezett képzés* – Képzés szervezése és lebonyolítása

- „Prevenció”

- *Szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségeinek bemutatása, elsajátításuk segítése* – Kirándulások, gyermekfoglalkozások megvalósítása; Ifjúsági foglalkozások megvalósítása, a roma lakosság és a környékbeli falvakban élők hagyományainak feltárása és a mai napig tartó szakadékok kisebbé tétele.
- *Kallódó fiatalok támogatása, segítése* - asszertív kommunikációt fejlesztő gyakorlatok, resztoratív technikák, szituációs játékok

- „Szolgáltatásfejlesztés”

- Igény- és szükségletfelmérés
- Szolgáltatások felülvizsgálata
- Szolgáltatások kidolgozása/átdolgozása

A projekt során a pályázó az esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontokat érvényesíti:

- a projektre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartja
- nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében esélytudatosságot fejez ki
- a szervezet döntéshozói, munkavállalói számára esélyegyenlőségi képzést tart

A tervezett tevékenységek mind azonos célkitűzéseket szolgálnak, azok egy tematikára épülnek, így szorosan kapcsolódnak egymáshoz.

A projekt megvalósítás helyszíne:

- 5600 Békéscsaba, Dr. Becsey O. utca 10-12.

A projekt keretében véghezvinni kívánt tevékenységek a Az Adventum Központ székhelyén.

A megvalósítási helyszín **a 290/2014. (XI.26) és a 105/2015 (IV. 23.) Korm rendelet** szerint nem besorolható járásokba tartozik (Békéscsabai járás).

A támogatást igénylő szervezeteknek a jelen pályázat keretében megvalósítandó fejlesztésen kívül nincs a 2014-2020-as időszakban megvalósítandó, vagy megvalósítás alatt lévő projektje, ezért az azoktól való lehatárolások és a kettős finanszírozás elkerülését biztosító intézkedések bemutatása esetükben nem releváns. Továbbá, a projektben résztvevők egyike sem részesült támogatásban az EFOP-1.3.5-16 „A társadalmi szerepvállalás erősítése a közösségek fejlesztésével” című felhívás, valamint az EFOP-1.3.6 „Ifjúsági kisközösségi együttműködések támogatása” című felhívás esetében, nem nyújtott be ezen felhívásokra támogatási kérelmet.

2.1 Célcsoport bemutatása

Kérjük, határozza meg a célcsoport kiválasztásának, elérésének, bevonásának részletes módszertanát.

Kérjük, határozza meg a projektbe bevont célcsoporttagok számát.

Kérjük, mutassa be a célok – az azokat szolgáló tevékenységek – és a tevékenységekhez kapcsolódó mutatók koherenciáját és kidolgozottságát.

A Felhívás **közvetlen célcsoportja** Magyarország veszélyeztetett, hátrányos helyzetű lakossága, családjai, kiemelten a fent leírt csoportokra, míg a Projekt célcsoportjai a megadott településeken élő fenti csoportok valamelyikébe tartozó hátrányos helyzetben élő lakosok. A tagok Projekt során a közösségi hátránykompenzációs tevékenységek hatására javulni fog a célcsoport életminősége.

A Projekt tágabb környezetben célcsoportja a teljes helyi társadalom, hiszen a helyi igényekre és adottságokra épülő együttműködések során a helyi közösségek tagjai, az egyházak, a civil szervezetek, együttműködő partnerek és a helyi lakosság egyaránt érintett.

A célcsoportok meghatározásánál ugyancsak fontos szerepet kapott a hátrányos helyzet meghatározása. A hátrányos helyzettel kapcsolatban fontos megjegyezni, hogy egy tényleges, számszerűen mérhető populáció meghatározása nem lehetséges, hiszen a különböző változók átfedésben állnak egymással, együttes alkalmazásukkor a kapott adatok nem alkotnak valós képet.

Az országos átlaghoz képest rosszabb gazdasági és szociális helyzetet definiáló hátrányos helyzet a hazai szakpolitikában három dimenzióban jelenik meg: terület fejlesztési, oktatás politikai (szociális) és munkaerő-piaci területen. A felhívás elsősorban a területfejlesztési, illetve a munkaerő-piaci területi megközelítésben ismerteti a hátrányos helyzetű csoportokat.

Tekintettel arra, hogy az oktatáspolitikai, illetve szociális szempontból hátrányos helyzetű fiatalok kapcsán a családok is hátrányos helyzetűek, illetve veszélyeztetettek, emiatt érdemes néhány szóban ebben a megközelítésben is bemutatni a hátrányos helyzet fogalmát.

Oktatási szempontból hátrányos helyzetűként 2013 őszéig az alacsony jövedelmű családok gyermekei kerültek besorolásra. A 2013. évi XXVII. törvény alapján az oktatási szektorból a szociálisba került át a gyermekek és fiatalok besorolása, akik családjuk alacsony iskolai végzettsége, alacsony foglalkoztatottsága és lakókörülményeik alapján számítanak hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűnek, nekik jár például a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény.

2014/2015-ös tanév adatai alapján (forrás: KSH) 1 millió 70 ezer gyermek (3-14 év) vett részt óvodai nevelésben (321.500 fő), illetve általános iskolai képzésben (748.500 fő), illetve 471 ezer fiatal (15-18 évesek) vett részt középiskolai képzésben.

A hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakiskolákban a legmagasabb (19%), míg az óvodákban és az általános iskolákban 17%. Ehhez képest a gimnáziumokban mindössze 4,3 %. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya szerint is hasonló az egyes iskolatípusok sorrendje.

A hátrányos helyzetű tanulók arányai az ország egyes területein jelentősen eltér. Míg Közép-Magyarországon (5,9%) és Nyugat-Dunántúlon (6,5%) az országos átlag felét sem éri el, addig Észak-Magyarországon és Észak-Alföldön kiemelkedően rossz a helyzet, 29%, illetve 28%, amely az országos átlag közel kétszerese.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya hasonló, de még szélsőségesebb értékeket mutat. Míg Közép-Magyarországon 2% alatti az arányuk, addig Észak-Magyarországon 19%, azaz közel minden ötödik tanuló családi körülményei, szociális helyzete miatt az átlagnál több nehézséggel kénytelen megküzdeni.

A magyar gyermekek 20 %-a él az EU-ban általánosan elfogadott szegénységi küszöb alatt. Az EU adatai szerint a 2,2 millió gyermek közül 430 ezren nagyon szegénynek minősítettek, de egyes tanulmányok szerint jelenleg már legalább 600 ezer gyermek súlyosan érintett. A magyar normák szerint a szegénység mintegy 750 ezer gyermeket érint (ők a gyermekvédelmi támogatásban részesülők). Újra megjelent az alultápláltság, ma több tízezer gyerek éhezik Magyarországon, akik gyakran csak az óvodában vagy iskolában jutnak meleg ételhez. Ehhez kapcsolódik a Kormány azon programja, amely kapcsán a korábbi 92 ezer helyett 318 ezer gyermeknek biztosítanak ingyenesen napi háromszori étkezést, akik közül a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek ez a lehetőség az iskolai szünetekben is biztosított. Emellett a diákok 65%-a, minden alsó tagozatos, illetve a szociálisan rászoruló felsősök, azaz összesen 730 ezer diák ingyenesen kapott tankönyvcsomagot a 2015/16-os tanévben. A tervek szerint hamarosan már az ötödik évfolyamon sem kell majd fizetni a könyvekért.

A szegény családok döntő többsége bevételeinek szinte egészét a gyerekek nevelésére, illetve a legelemibb szükségletek fedezésére kell, hogy fordítsa. Súlyos problémát jelent a szegény családoknak a lakás fenntartása, valamint a tüzelő beszerzése. Esetenként az óvodába vagy iskolába járás is nehézségeket okoz a szegény gyerekeknek. Akadályozza őket például a nincstelenség miatt hiányzó ruha, cipő, és persze nem ritkán a pedagógusok, illetve más szülők velük szemben tanúsított negatív magatartása.

Munkaerő-piaci szempontból a hátrányos helyzet nem jogszabályban rögzített, azonban a 272/2014 (XI.5) Korm.rendelet megfogalmazza a „hátrányos helyzetű személyek” besorolását. A

besorolási szempontok a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű személynek szánt támogatások és jogosultsági feltételeikként jelennek meg. Ők az átlagosnál nagyobb nehézséggel küzdenek a munkaerő-piaci elhelyezkedés tekintetében, foglalkoztatási arányuk alacsonyabb, a munkanélküliség magasabb az átlagos népességhez képest.

Munkaerő-piaci szempontból az alábbi csoportok állapíthatók meg:

- tartós álláskeresők
- pályakezdők, illetve 25 év alattiak
- megváltozott munkaképességűek
- nyugdíjasok, illetve 50 év feletti személyek
- a gyermekgondozást segítő ellátásról, a gyermekgondozási díjról, a gyermeknevelési támogatásról, ápolási díjról visszatérők
- nők
- egy vagy több eltartottal egyedül élő felnőttek
- aluliskolázottak
- etnikai kisebbséghez tartozók
- az olyan ágazatban vagy szakmában dolgozó személyek, amelyben 25%-kal nagyobb a nemi egyensúlyhiány, mint a valamennyi gazdasági ágazatra jellemző átlagos egyensúlyhiány, és ezen személyek az alulreprezentált nemi csoportba tartoznak,
- az etnikai kisebbséghez tartozó személyek, akiknek szakmai, nyelvi képzésük vagy szakmai tapasztalatuk megerősítésére van szükségük ahhoz, hogy javuljanak munkába állási esélyeik egy biztos munkahelyen.
- külföldiek, bevándorlók

Emellett a felhívás külön kiemeli az alábbi célcsoportokat:

- romák
- fogyatékkal élő személyek
- szenvedélybetegek
- demens, idős vagy hajléktalan személyek
- bűnelkövetők, valamint a bűnelkövetés, áldozattá válás szempontjából kiemelten veszélyeztetett gyermekek és fiatalok
- javítóintézetből vagy büntetés-végrehajtási intézetből szabadultak menekültek vagy hazájukból elűldözött személyek.

Magyarországon a munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetűek legjelentősebb csoportjai az alacsony iskolai végzettségűek, a romák, a megváltozott munkaképességűek és fogyatékkal élők, a nők, a fiatalok, az idősebb aktív korúak (50-64 évesek) és bizonyos speciális hátránnyal rendelkezők (pl. hajléktalanok, mentális betegségben szenvedők, szenvedélybetegek, fogvatartottak, büntetés-végrehajtásból szabadulók).

A munkaképes lakosság aktivitási rátája alacsony, 2011-ben mindössze 54-55%, míg napjainkra ez már 67,5%-ra emelkedett, tekintettel arra a közfoglalkoztatás következtében a munkanélküliségi ráta a rendszerváltás óta a legalacsonyabb (KSH 2016. dec. 4,4%).

A projektbe bevonni kívánt célcsoportok kiválasztása, elérése, bevonása nem igényelt különös módszertani eljárásokat. A célcsoportok kiválasztását a térségben és településen jelentkező, meghatározó problémák vizsgálata, a hátrányos helyzetű életközösségek jelenlétének felmérése

és a kiemelten fejlesztendő célterületek meghatározása előzte meg. A célcsoport tagjait olyan hátrányos helyzetű személyek és hozzátartozók alkotják, akik valamilyen oknál fogva – anyagi, szociális, kulturális vagy tanulmányi helyzetükből adódóan – mindennapi életük során negatív hatásokkal, nehézségekkel szembesülnek a társadalomba történő beilleszkedés területén. A támogatást igénylő célja e hátrányos megkülönböztetésben részesülők számára olyan közösségi programok megvalósítása, melyek esélyt teremthetnek számukra a társadalomba történő visszailleszkedésre. A célok eléréséhez azonban nem elegendő a hátrányos helyzetben lévők támogatása, ugyanilyen fontos a környezetükben élők informálása, bevonása is, hiszen a törekvések csak előítéletektől mentes, befogadó környezetben hozhatnak sikeres eredményt. Az szervezetek a működésük során az esélyegyenlőség elveit szem előtt tartva igyekeznek bevonni minél több személyt a közösségfejlesztő tevékenységek részvételébe.

A projekt céljainak megvalósítása:

- szolgálja egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítja a hátrányok hatásainak mérséklését és megelőzését,
- kiszűri az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- támogatja a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes programok megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató tevékenységek bevezetésével.

A projektgazda és a konzorciumi partner folyamatosan törekszik a településre vonatkozó beazonosított problémák orvoslása, hatásainak kezelése és újbóli kiújulásának megelőzése érdekében a megfelelő tevékenységeket megvalósítani.

1. célcsoport: Hátrányos helyzetű és veszélyeztetett fiatalok támogatása, segítése

A hátrányos helyzetű egyének csoportja, melyek az átlaghoz viszonyítva alacsonyabb, rosszabb szociális helyzetben vannak, és melyek helyzetének javítását állami beavatkozások, támogató programok célozzák.

Helyzetelemzés: A kallódó, hátrányos helyzetű gyermekek a közösségi szolgáltatásokból eleve rosszabb feltételek mellett részesülnek, a képzési rendszerből sokan, korán lemorzsolódnak. Ez a tendencia nagymértékben rontja szocializációjukat, és későbbi munkaerőpiaci esélyeiket is. A kallódó fiatalok gyakran nem rendelkeznek alapvető testi/egészségügyi/szexuális ismeretekkel. Ezért kiemelten veszélyeztetettek a szenvedélybetegségek kialakulásának vonatkozásában. A prevenciós és tájékoztató szolgáltatások hiányosságai miatt az állami intézményből kikerülő, vagy alacsony szocializációjú gyermekek a legtöbb esetben nincsenek tisztában a dohányzás, az alkohol és a drogok veszélyeivel. A deviáns életmódot folytató, esetleg már szenvedélybeteg gyermekek és fiatalok nem/vagy későn jutnak el a drogambulanciákra, ezért fokozottan veszélyeztetettek a drogtúladagolás okozta mortalitás által. A veszélyeztetett gyermekek és fiatal korosztály támogatásának, segítségének intézményrendszere nem kellő mértékben fedi le a gyermek-fiatal korosztályokat, s az ellátás/szolgáltatás spektruma sem megfelelő. A gyerekek 14 évesen számos intézmény látóköréből kikerülnek, a nyomon követés lehetősége esetleges. Nincs kialakult rendszere a kortárs segítségnek, a veszélyeztetett fiatal korosztály „magára hagyottabb”, mint a gyermek korosztály. Nem intézményesült az ellátó/szolgáltató intézmények/szervezetek együttműködése, az együttműködés sok esetben nem kielégítő.

Célcsoport bevonása: A projekt keretében megvalósítandó programokba alkalmanként körülbelül 4-5 fő iskoláskorú gyermek, és 7-8 fő 18-25 év közötti fiatal kerül bevonásra. A célcsoport elérésének megkönnyítésében az Önkormányzat és a helyben, környéken található általános iskolák kerülnek felkeresésre, pedagógusok és munkaadók, családtagok segítségével kerülnek kiválasztásra a bevonásra kerülő gyermekek és fiatalok.

2. célcsoport: Romák

Helyzetelemzés: Az előítéletek és az azokból fakadó nyilvánvaló diszkrimináció a roma népesség társadalmi integrációjának egyik legfőbb akadálya. A romák beilleszkedési nehézségeivel, alkalmazkodási problémáival és nem utolsósorban kriminalitásával kapcsolatos problémákör távolról sem új keletű, sőt viszonylag hosszú, történelmi idővel mérhető múltra tekint vissza Európa egészében. A romák nyílt-munkaerőpiaci integrációját jelentősen korlátozza a roma népesség alacsony iskolázottsági szintje. Ezt sok esetben tetézi a munkáltatói előítélet is. Az oktatási rendszerben megjelenő szegregáció a roma fiatalok társadalmi lemaradásának meghatározó tényezője. Sok jó képességű roma fiatal morzsolódik le az iskolarendszerekből a szociokulturális hátrányok ledolgozását segítő, célzott iskolai felzárkóztató programok és a hátrányokat kompenzáló eszközök hiánya miatt (pl. ösztöndíjprogramok, tanoda, stb.). A szociokulturális hátrányok a roma népesség jelentős részénél súlyos beilleszkedési zavarok forrásai. A félelem az előítéletességtől, a bizalomhiány szintén távolságtartó tényező, szintén akadálya a partnerségi megközelítés kialakításának, a társadalmi kohézióknak. A probléma kezelésére mára már számos intézkedést vezettek be országszerte.

Célcsoport bevonása: A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek, programok nagyjából 50 fő, 2 alkalom, 6 óra/alkalom, 6 és 16 év közötti gyermeket érint, a helyi iskolában tanulnak, emellett beilleszkedési, viselkedési és tanulási problémákkal küzdenek. Kiválasztásuk és projektbe történő bevonásuk az iskola tanárainak ajánlásával, a szülők tájékoztatásával illetve a gyermekek vagy szüleik önkéntes jelentkezése alapján történik.

3. Célcsoport: Nehéz körülmények között élő, szegény családok és egyedülálló anyák

Helyzetelemzés: A szegénységben és peremén, valamint annak árnyékában élők a népesség mintegy 40%-át teszik ki. A szegénység fogalmát sokan, sokféleképpen definiálják. A meghatározások mögött, meghúzódik egy meghatározott világnézet, politikai állásfoglalás, elkötelezettség. A szegénység fogalmát befolyásolja az adott kor, a társadalmi-gazdasági helyzet is, tehát nincs egy mindenki számára elfogadott, örökérvényű definíciója. A szegénység társadalmi tény, társadalmi összefüggésekből következik. A szegényeknek nemcsak jóval alacsonyabb jövedelemből kell megélniük, hanem sokkal gyakrabban szenvednek lelki problémáiktól is. Szegénynek lenni tehát azt jelenti, hogy valaki képtelen részt venni a fogyasztói piacon; nem fér hozzá javakhoz és szolgáltatásokhoz egy olyan társadalomban, amelyben a piacra lépés lehetősége komoly gazdasági előnynek számít, és amely saját működése szempontjából elidegeníthetetlen. A szegénység kockázati mértékét meghatározó tényezők: munkaerő-piaci státusz, iskolázottság, lakóhely, demográfiai faktorok, életkor. A Békéscsabán élő szegény családok is küszködnek a fent leírt problémákkal. Segítésük a község alapvető céljait szolgálják.

Célcsoport bevonása: A projekt keretében megvalósítandó programokba, rendezvényekbe körülbelül 30 fő bevonását tervezzük, összesen 2 alkalommal. A célcsoport elérését a támogatást igénylő személyes ismertetéssel és invitálással tervezi megvalósítani. Az eddigi tapasztalataink azt mutatják, hogy a városban zajló programokra, eseményekre kevés számban látogatnak el a szegény családok közül, kevesen vesznek részt még a díjmentes közösségépítő, kulturális és

hagyományőrző eseményeken is. Ennek főbb oka általában pszichés jellegű, mivel a szegény családok úgy érezhetik, hogy hátrányos helyzetükből adódóan nem tartoznak a közösség (aktív) tagjai közé, többnyire háttérbe húzódnak. Cél, hogy a rendezvényekkel, programokkal, táborozási lehetőséggel ők is bevonásra kerüljenek a közösségi életbe.

4. Célcsoport: Idős személyek

Helyzetelemzés: A fizikai környezetben található és az információs – kommunikációs akadályok az életkor előrehaladásával egyre komolyabb problémákat okoznak az idősödő embereknek. A fizikai és szellemi funkciók visszaesése leginkább a fogyatékos emberekéhez hasonló speciális szükségleteket generál az idős emberek körében. A fizikai akadályok jelen vannak mind a közterületeken, mind a közösségi szolgáltatásokat biztosító intézmények belső terében. Ezek korlátozzák a mozgásszervi betegségben szenvedő idős emberek hozzáférését. Az információs társadalomban való részvétel, illetve azon keresztül a modern információs lehetőségek elérése az idős emberek számára nehéz, mert jellemzően nem rendelkeznek azokkal a készségekkel, tudással, amelyek az informatikai eszközök használatához, az internet eléréséhez szükségesek. A szolgáltatások jelentős része nem érzékeny az idősek speciális szükségleteire. Az egészségügyi szolgáltatásokat az idősebb emberek sokkal intenzívebben veszik igénybe. Különösen itt van elmaradás az információs akadályok kompenzálásában. Ez érinti mind az orvosi és egyéb ügyfélvárókat, a házi- és szakrendelők orvosi asszisztensi kommunikációját, mind pedig a kórházi kommunikációt. Az idősek valós igényeihez képest a szolgáltatási kapacitások alultervezettek. Jelentős szolgáltatási hiányosságok jelentkeznek az izoláció által fokozottan veszélyeztetett idősek közösségi programokba való bevonása terén. Alacsony fokú az otthonukból ritkán kimozduló idősek konkrét programokkal való közvetlen megkeresése, a programokban való részvételük ösztönzése. A generációk közötti együttműködést ösztönző izolációoldó programok kevésbé elterjedtek. A 45 év feletti, idősödő munkavállalók foglalkoztatási esélyegyenlősége sérül. Az idősödő munkavállalók számára a munkavállalásnál egyértelmű hátrányt jelentenek az ismeretek frissítésének többletköltségei, a nagyobb betegségkockázat és a magasabb jövedelemigény. A dolgozó idősödő emberek esetében a munkaadók jelentős része nem veszi figyelembe életkori sajátosságokból fakadó, munkakörülményeket érintő igényeiket. Nem szervez számukra munkahelyi egészségügyi szűréseket, továbbképzéseket, nyugdíj-előkészítő programokat.

Célcsoport bevonása: A célcsoport bevonása személyre szabottan, pszichés és mentális állapotnak megfelelő tájékoztatással történik. A célcsoport elérése főként személyes megszólítással fog történni, mely során körülbelül 100 főt szeretnének a programok, tevékenységek megvalósításába bevonni.

A projektben megfogalmazott célok a 2.2 pontban kerültek részletesen bemutatásra. A költségvetés illeszkedése és koherenciája a célok teljesüléséhez a 3.5 pontban kifejtett és alátámasztott. A tevékenységekhez kapcsolódó mutatók meghatározásánál a települési és térségi viszonyokat vettük figyelembe és teljes mértékben teljesíthetőek, a vállalt és az indikátoroknál feltüntetett értékek megvalósulása biztosított, a projekt tevékenységeinek végrehajtását követően ennél nagyobb értékek prognosztizálhatóak, tehát a projekt megvalósítása a megjelölt célcsoport érdekében és a Felhívásban meghatározott célok elérésével történik.

A **Projekt közvetett célcsoportja** azon személyek köre, akik nem a projekt eredményeinek közvetlen használói, de összetett mechanizmusokon keresztül a projekt eredményei és hatásai helyzetüket befolyásolják. Ez alapján a Felhívásban is megfogalmazott csoportok, azaz a közvetlen célcsoport segítségével foglalkozó szakemberek, önkéntesek kerültek idesorolásra.

A közvetett célcsoport megállapításánál az egyes közösségfejlesztő tevékenységeket közvetlenül nyújtó munkatársak, szakemberek, helyi civilek, önkéntesek kerültek besorolásra.

A közvetett célcsoport tagjai a nyújtott szolgáltatás helyszínén kerülnek elsősorban bevonásra, így nagyságuk a hatásterületen elérhető célcsoport tagok számaként kerültek beazonosításra:

A közvetett célcsoportra jellemző, hogy magas szintű szakmai kompetenciával rendelkezik a közvetlen célcsoport segítségével és támogatásában, számukra a szolgáltatások nyújtásában magas a motiváltsága, és a projekt sikere érdekében fontos számára a megfelelő szabályrendszer kialakítása és fenntartása.

A hátrányos helyzetű személyek segítőkinek helyzetét is befolyásolja a projekt, hiszen a szolgáltatások fejlesztése segíthet az egyén és hozzátartozói számára átvészelni egy-egy kritikus időszakot, ezáltal társadalmi pozíciója átmenetileg javult a biztosított szolgáltatások következtében. A munkatársak, segítők és önkéntesek bevonása segítheti a projekt sikerét, mivel a korábbi integrációs programok közül azok voltak eredményesek, amelyek őket is bekapcsolták a folyamatokba.

A **Projektben érintettek köre** azon csoportok, akik a projekt eredményeit nem használják, azonban a projekt kidolgozásában, tervezésében és működtetésében (az eredmények fenntartásában) kulcsfontosságú szerepet játszanak. Jelen projekt szempontjából ez a célcsoport igen széleskörű és szerteágazó, mind tevékenységek, mind az eredmények szempontjából.

Az érintettek körének nagyságrendi számításaihoz szintén a fent bemutatott 45%-os érintettség kerül bemutatásra.

- a közvetlen célcsoport szociális helyzetének javítását célzó, illetve a közvetett célcsoport szakmai munkáját segítő külső szakértők, alvállalkozók;
- a szociális segítségnyújtásban hátrányos helyzetű családokkal foglalkozó további szakemberek, mentorok, szociális munkások,
- a közvetlen célcsoport közvetlen és tágabb lakókörnyezete,
- lakóotthonok, éjjeli menedékhelyek munkatársai,
- a hátrányos helyzetű települések önkormányzatai, kisebbségi önkormányzatok, munkaügyi központok
- szegénység, társadalmi kirekesztettség, diszkrimináció ellen küzdő, hátrányos helyzetűeket segítő, vagy érdekeiket képviselő civil szervezetek,
- valamint az államigazgatás érintett munkatársai.

A szervezet a bevonni kívánt célcsoportokat több úton kívánja megszólítani a projekt során, így a projektbe vonás tekintetében kétirányú cselekvési tervet határozott meg. Az egyik irány a célcsoporti és önkéntes eseményekre épül, a másik a szervezet együttműködő partnereivel közösen jelenleg is aktív, bevonó, lelkesítő tevékenységére épül.

A konzorciumvezető szakmai tevékenységéből, több éves működése alatt kialakult kapcsolati és együttműködési hálójából kifolyólag közvetlenül is eléri a célcsoportok tagjait. Az elérési utak többségében megegyeznek a jelenlegi célcsoport-elérési utakkal, amelyben a Támogatást igénylő konzorciumnak nagy tapasztalata van.

Célcsoport elérési módok:

- személyesen – kis és nagycsoportos megbeszélés, négy szemközti megbeszélés, telefonos megbeszélés.

- közterületen kihelyezett plakátok használatával: plakátok, szórólapok (oktatási, egészségügyi, szociális stb. intézményekbe jutnak el székhelyen és telephelyeken) + civileknek
- online elérés (saját és partneri honlapokon, e-mailen, közösségi portálon keresztül)
- postai úton (aktuális szolgáltatások, projektek, kiadványok terjesztése útján)
- média útján (médiahirdetések, projektekhez kapcsolódó tudósítások, helyi TV-megjelenés, helyi hetilapjában rendszeres megjelenés)
- rendezvényeken önálló standdal.

Ezen túlmenően az önkormányzat, helyi civil és egyházi szervezetek bevonásával kívánja elérni a program során a célcsoporttagokat. A település honlapján, továbbá saját honlapján keresztül szólítja meg a lakosságot és vele a célcsoportokat. Továbbra is nagyrészt ezeken a csatornákon keresztül szeretne tájékoztatni a tervezett programokról, azok helyszínéről és időpontjáról. A célcsoport elérésében hathatós segítséget nyújtanak a Támogatást igénylővel együttműködő szervezetek.

A jelentkezők számára a szakmai megvalósítók, mentorok nyújtanak szóbeli tájékoztatást a projekt egészéről, illetve biztosítják a folyamatos kapcsolattartás lehetőségét. Tisztázásra kerülnek a projekt tevékenységei, a résztvevőkkel szembeni elvárások és a Projektbe vonás lehetőségei és feltételei. A jelentkezők itt fogalmazhatják meg személyes elvárásaikat, motivációjukat és lehetőség nyílik a részletek tisztázására.

2.2 Célok illeszkedése a helyi igényekhez

Kérjük, mutassa be a projekt keretében elérendő célokat és azok illeszkedését a szakmapolitikai környezethez, a Felhívásban meghatározott konkrét célokhoz, a helyi igényekhez és a célcsoport igényeihez és annak alátámasztását, hogy a tervezett tevékenységek a projekt célját szolgálják.

A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek mind a felhívásban megfogalmazott célokhoz, mind pedig a helyi igényekhez szorosan illeszkednek.

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban és az Adventum Központ által végzett helyzetfelmérés keretében meghatározott, kiemelten kezelendő igények és személyek csoportjai:

- hátrányos helyzetű családok és egyedül élő személyek, egyedülálló anyák
- munkavállalás előtt álló (veszélyeztetett) fiatalok
- hátrányos helyzetű, családi, anyagi háttérükből adódóan beilleszkedési, tanulási vagy magatartási problémákkal küzdő gyermekek
- társadalom perifériájára szorult, kirekesztett (főként idős) személyek

A településen beazonosított problémákhoz kapcsolódóan az önkormányzat célokat és intézkedéseket is meghatároz, melyek az alábbiak:

- hátrányos helyzetű személyek általános életvitelének fejlesztése, lehetőségeik szélesítése, munkába állásuk, beilleszkedésük támogatása
- generációk közötti kapcsolat erősítése
- gyermekek és fiatalok korai prevenciójának megvalósítása, tanórán kívüli foglalkozások, fejlesztő lehetőségek biztosítása

Jelen projekt a meghatározott intézkedésekhez az alábbiak szerint kapcsolódik:

Az Adventum Központ és az Egyesület konzorciumában megvalósítandó projektelemek nagymértékben elősegítik:

- a szociokulturális hátrányok csökkentését, az együttélés javítását,
- a célcsoport esélyeinek növelését,
- a szegénységben élők, hátrányos helyzetű személyek felzárkóztatását,
- szolgáltatások rendszerré szervezését,
- a térségi versenyképes tudást
- aktív társadalmi szerepvállalás elősegítését
- a helyi közösségek megtartó erejének elősegítését,
- és az önkéntesség elterjesztését.

A közösségi szerepvállalás, és a közösségépítő tevékenységek hozzájárulnak a civil társadalom hosszú távú megerősödéséhez.

2.3 A projekt hosszú távú hasznosulásai

A projektben elvégzett tevékenységeknek köszönhetően nagyobb sikerrel valósulhatnak meg a település és térség közösségi életét kedvezően befolyásoló esélyteremtő és hátránykompenzációs beavatkozások. A projektben megvalósított közösségépítő beavatkozások a konzorciumvezető és konzorciumi partner számára jelenleg is a mindennapi tevékenység részét képezik, így megvalósításuk várhatóan nem ütközik majd akadályokba és sikeresen kivitelezhető lesz. A megvalósítandó tevékenységek a közösségi igények és a felmerülő összetett társadalmi problémák vizsgálatát követően kerültek meghatározásra, így várhatóan azok hatékony kezelését valósítják meg.

A projekt keretében megvalósított tevékenységek, események, programok eredményeként formálisabb, egymással szorosabb kapcsolatban álló közösségek alakulnak ki, melyek nagy eséllyel a projekt megvalósítását követően is megmaradhatnak. Kiemelt célkitűzés, hogy a projekt során létrejött közösségeket a támogatást igénylő a projekt zárását követően is pártfogolja, fejlessze, így a létrejövő csoportok támogatása a későbbiek során is biztosított.

A projekt során megvalósuló képzésekkel a résztvevők megfelelő tapasztalatot fognak szerezni a problémák kezelésében, a hátránykompenzációs tevékenységek megvalósításában, a célcsoport közösségbe vonásában és a szemléletformálásban. A megszerzett tapasztalatot immár hosszú távon hasznosíthatják, és a jövőben is kamatoztathatják képességeiket, ezzel hozzájárulva a fenntartható szemléletformálás megvalósításához.

3. A PROJEKT SZAKMAI TARTALMÁNAK BEMUTATÁSA

3.1. A megvalósuló tevékenységek bemutatása

A projekt keretében megvalósuló tevékenységek:

A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek:

- **„Társadalmi együttélés javítása”**

- *Közösségi rendezvények szervezése és lebonyolítása* – Közösségi tér kialakítása és saját teljesítésű közösségfejlesztés, a meglévő közösség további fejlesztése műhelymunkákkal, hátránykompenzációs tevékenységek végzése, a hátrányos helyzetűek társadalmi beilleszkedésének elősegítése.

- **„Célcsoport ön-érdekérvényesítő és önszerveződési képességének kialakítása”**

- *Engedélyezett képzés* – Képzés szervezése és lebonyolítása

- **„Prevenció”**

- *Szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségeinek bemutatása, elsajátításuk segítése* – Kirándulások, gyermekfoglalkozások megvalósítása; Ifjúsági foglalkozások megvalósítása, a roma lakosság és a környékbeli falvakban élők hagyományainak feltárása és a mai napig tartó szakadékok kisebbé tétele.
- *Kallódó fiatalok támogatása, segítése* - asszertív kommunikációt fejlesztő gyakorlatok, resztoratív technikák, szituációs játékok

- **„Szolgáltatásfejlesztés”**

- Igény- és szükségletfelmérés
- Szolgáltatások felülvizsgálata
- Szolgáltatások kidolgozása/átdolgozása

A közösségfejlesztés során megvalósítandó egyéb tevékenységek: Projektmenedzsment (projektmenedzser és pénzügyi vezető bére és járuléka); Nyilvánosság biztosítása; Beszerzés, beruházás (eszközbeszerzés, immateriális javak beszerzése), Szakmai megvalósítás (szakmai vezető és szakmai megvalósítók munkabérei és járulékai).

Rendezvények, programok rövid ismertetése:

- Társasjátéknap: az ötven év felettiek elszigetelését megelőzően tartott játékos nap.
- Újszülöttek ünnepe: a településen egy újszülött park kialakítása valósul meg, melybe minden született gyermek számára a település fát ültet, ezzel segítve elő a településhez, a lakóhelyhez történő ragaszkodást.
- Programsorozat - Önismeret, szenvedélybetegségek-függőségek, áldozattá válás: Cél, hogy a résztvevők saját helyzetükkel reálisan szembenéznek, az értékeket, mint célokat megfogalmazzák, ismereteket szereznek arra nézve, hogyan vezessék hatékonyabban a saját életüket, illetve hogyan kezeljék a mindennapokban felmerülő problémáikat.
- Programsorozat - Hátrányos helyzetű vagyok Cél, hogy a hátrányos helyzettel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok mélyüljenek, fejlődjön a résztvevők önismerete, önértékelése, kommunikációs képessége, s érettebb személyiséggel felelősebb döntéseket tudjanak hozni.

- Közösségépítés, közösségfejlesztés: Cél, hogy a közösségekkel, harmonikus családi élettel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok mélyüljenek, fejlődjön a résztvevők közösségekkel kapcsolatos ismerete.
- Önismereti és személyiségfejlesztő tréningek: Cél, hogy az egészséges életmóddal és harmonikus családi élettel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok mélyüljenek, fejlődjön a résztvevők önismerete, önértékelése, kommunikációs képessége.
- Táborok, kétszer 5 napos alkalommal: közösségfejlesztés, csapatépítés, szocializálódás, társadalmi szerepvállalás.

Szakmai program-elemek

1. Rendezvények

RENDEZVÉNYEK TEMATIKÁJA

1. Társasjátéknap: az ötven év felettiak elszigetelését megelőzően tartott játékos nap. – 2018. július

2. Újszülöttek ünnepe: a településen egy újszülött park kialakítása valósul meg, melybe minden született gyermek számára a település fát ültet, ezzel segítve elő a településhez, a lakóhelyhez történő ragaszkodást. – 2019. június

Résztvevők köre	16-95 évesekig; 50fő/ alkalom
A rendezvény célja	A családmodellek megismerése. A családok megismerkedése egymással és a helyi közösségekkel. A családokat sújtó nehézségek és krízishelyzetek bemutatása preventív célokkal. Megfelelő információ átadása, a közösségi lét alapjainak tisztázása.
Tartalma	Prevenció és segítségnyújtás. Találkozási és kapcsolat kialakítási fórum és tér létrehozása, illetve ösztönzése.
Megszerezhető kompetenciák	Közösséghez való kapcsolódás és tartozás. A helyi segítő és támogató szervezetek ismerete által hatékony probléma megoldás, kríziskezelés. Közösségépítő szerepek és feladatok ellátása.
Módszerek	- Tréning-gyakorlatsor kapcsolódik a rendezvényhez. Ezek önismereti játékok, tesztek, feladatlapok, szituációs játékok, videós helyzetgyakorlatok, kézműves foglalkozások és esetmegbeszélések.
Idő/óraszám	2 alkalom * 6 óra
Értékelés	Szakszerűség érvényesülésének figyelemmel követése és rögzítése
Tárgyi feltételek	Megfelelő közösségi terek a szükséges felszerelésekkel.
Költség	Ingyenes. A részvétel önkéntes.
Indikátor	100 fő/ 2 rendezvény

Alkalmazott módszereink: Előadások és csoportos munka adják a kereteket, ahol téma-centrikus, interaktív beszélgetésekkel; esetmegbeszélésekkel; dramatikus játékokkal; szerepjátékokkal;

videofelvételek elemzésével; kézműves foglalkozásokkal; tesztekkel és kiértékelésükkel tesszük színessé az együttlétet.

2. Események

Az események között egy hat és egy négyalkalmas programsorozatot szervezünk.

2.1. Az eseménysorozat tematikája:

Önismeret, szenvedélybetegségek-függőségek, áldozattá válás

Részvevők köre	16-95 évesekig; 30 fő/alkalom
Az esemény célja	helyes önismeret elsajátítása, szenvedélybetegségek megelőzése; áldozattá válás elkerülése
Tartalma	A résztvevők saját helyzetükkel reálisan szembenéznek, az értékeket, mint célokat megfogalmazzák, ismereteket szereznek arra nézve, hogyan vezessék hatékonyabban a saját életüket, illetve hogyan kezeljék a mindennapokban felmerülő problémáikat.
Megszerezhető kompetenciák	Tudatos életvezetés, konfliktuskezelési módszerek, értékek beépítése a saját világnézeti rendszerbe; a szenvedélybetegségek elkerülése, azok kezelési lehetőségei.
Módszerek	Előadások kb. 1 órában, majd beszélgetés, esettanulmányok közös feldolgozása, tesztek és szituációs játékok, egyéni és csoportos feladatok elvégzése
Idő/óraszám	6 alkalom x 4 óra; 2 alkalom x 2 óra
Értékelés	Szakszerűség érvényesülésének figyelemmel követése és rögzítése
Tárgyi feltételek	Megfelelően felszerelt közösségi terem; projektor, tábla;
Költség	Ingyenes. A részvétel önkéntes.
Indikátor	300 fő / 10 esemény

Az események tematikája, időterve:

1. Ép testben ép lélek, önismeret, az egészséges személyiség jellemzői - egészségnap - 2018. szeptember
2. Mindennapi szenvedélyek: alkohol, dohányzás, drog – 2018. október
3. Rejtett függőségeink-szerencsejáték, internet, kényszeres vásárlás, munkamánia stb. - 2018. november
4. Nem akarok áldozat lenni - hogyan kerüljem el az áldozattá válást - 2018. december
5. Nem akarok elkövető lenni-hogyan kerüljem el, hogy elkövetővé váljak - 2019. január
6. Segítség elérhető távolságban - 2019. február

2.2 A tizenkettő + hat alkalmas programsorozat tematikája:

Résztevők köre	16-95 évesek; 10 fő/ alkalom
Az esemény célja	Megfelelő információ átadása, a hátrányos helyzet felismerése, annak tisztázása, a hátrányos helyzetből fakadó lehetőségek megismerése, a társadalmi esélyteremtés biztosítása.
Tartalma	A hátrányos helyzettel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok mélyüljenek, fejlődjön a résztvevők önismerete, önértékelése, kommunikációs képessége, s érettebb személyiséggel felelősebb döntéseket tudjanak hozni.
Megszerezhető kompetenciák	hátrányos helyzetben a segítség megtalálása, elérése, a probléma tudatos felvállalása, célcsoport önérdékérvényesítő és önszerveződő képességének kialakítása és fejlesztése
Módszerek	Előadások kb. 1 órában, majd beszélgetés, esettanulmányok közös feldolgozása, tesztek és szituációs játékok, egyéni és csoportos feladatok elvégzése
Idő/óraszám	18 alkalom x 2 óra
Értékelés	Szakszerűség érvényesülésének figyelemmel követése és rögzítése
Tárgyi feltételek	Megfelelően felszerelt közösségi terem; projektor, tábla;
Költség	Ingyenes. A részvétel önkéntes.
Indikátor	180 fő/18 program

A programok tematikája, időterve:

1. Hátrányos helyzetű vagyok, mert roma származású vagyok, kisebbséghez tartozom – elválasztó falak - 2017. november, 2018. november, 2019. május
2. Hátrányos helyzetű vagyok, mert fogyatékkal élek, fogyatékoszt ápolok – másság elfogadása - 2017. december, 2018. december, 2019. július
3. Hátrányos helyzetű vagyok, mert megváltozott munkaképességű vagyok - 2018. április, 2019. április, 2019. augusztus
4. Hátrányos helyzetű vagyok, mert ... diszkrimináció mentesség a munkahelyen - 2018. január, 2018. október, 2019. április
5. Hátrányos helyzetű vagyok, mert egyedül nevelem a gyermekem – 2018. február, 2018. október, 2019. június
6. Hátrányos helyzetű vagyok, mert környezetemben, településen – 2018. augusztus, 2019. január, 2019. július

3. Képzés

Önismereti és személyiségfejlesztő tréning

Részvevők köre	16-95 évesek; 15 fő/ alkalom
A kiscsoportos foglalkozás célja	Megfelelő információ átadása, a személyiség típusok, személyiségjegyek megismertetése, az egészséges és a beteg személyiség megkülönböztetése, a résztvevő képes legyen a saját és családja személyiségét alaposan megismerni, azt elfogadni, az empátia kifejtése és erősítése, szenvedélybetegségek: prevenció és segítségnyújtás, meglévő diszkrimináció csökkentése
Tartalma	Az egészséges életmóddal és harmonikus családi élettel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok mélyüljenek, fejlődjön a résztvevők önismerete, önértékelése, kommunikációs képessége, s érettebb személyiséggel felelősebb döntéseket tudjanak hozni. Tisztuljanak le helyes értékrend elemei, azok az eszmények, amelyeket követve teljesebb életre tud jutni.
Megszerezhető kompetenciák	Tudatos életvezetés; önismeret és a személyiség típusok megfelelő kezelése konfliktusok illetve közösen megoldandó feladatok esetén
Módszerek	Előadások és csoportos munka adják a kereteket, ahol témacentrikus, interaktív beszélgetésekkel; esetmegbeszélésekkel; dramatikus játékokkal; szerepjátékokkal; videofelvétel elemzésével; tesztekkel és kiértékelésükkel tesszük színessé az együttélést.
Idő/óraszám	1 alkalom x30 óra
Értékelés	Szakszerűség érvényesülésének figyelemmel követése és rögzítése
Tárgyi feltételek	Megfelelően felszerelt közösségi terem; projektor, tábla;
Költség	Ingyenes. A részvétel önkéntes.
Indikátor	15 fő/ 1 képzés

Témák: önismeret, szenvedélybetegségek kezelése, diszkrimináció

Időpont: 2018. március

Az önismereti tréning és a krízishelyzetek tréning olyan lehetőség, amely hiánypótló Békéscsabán,

4. Tábor

A projekt során két tábort szeretnénk tartani.

30 fő x 2 alkalom (5 napos táborok)

1. Közösségben egymással – egymást jobb megismerése, egymás segítése, identitás megőrzése 2018. július
2. Közösségben küldetésben - misszió az előítéletesség, hátrányos megkülönböztetés ellen, a közösség társadalmi szerepvállalása 2019. június

A tervezett programok, alkalmak során biztosítunk időt és teret a személyes tanácsadás, lelkigondozás számára is. A tervezett tevékenységek és programok hiánypótlóak azok számára, akiknek nincs más lehetőségük arra, hogy közösségben vagy egyéni tanácsadás keretében gondjaikat, problémáikat megbeszéljék, kérdéseikben felvilágosítást és segítséget kapjanak.

A tanácsadások alkalmával lehetőséget biztosítunk arra, hogy az önkéntes résztvevő személyesen tárja fel egy olyan szakmailag felkészült szakember előtt az egyéni problémáját, aki az adott kérdésben tud számára tanácsot, útmutatást, lelki támogatást adni.

A tervezett tevékenységek célokhoz való kötöttsége és számszerűsíthető eredmények eléréséhez való kapcsolódása:

Az Adventum Központ és konzorciumi partnere jelentős tevékenységet fejt ki a hátrányos helyzetű személyek befogadásában, a leszakadó rétegek támogatásában, életük megsegítésében, a mélyszegénységben és a többségi társadalomban élők közötti szociokulturális hátrányok csökkentésében; az egyházi szerepvállalás kiemelt jelentőségű a helyi közösségek megtartó erejének elősegítése terén is.

A „Közösségfejlesztő program az Adventum Központnál” című projekt során célul tűztünk ki olyan közösségteremtő, közösségépítő kezdeményezéseket, intézkedéseket megvalósítását, melyek hozzájárulnak a sikeres, egymás segítségére, támogatására irányuló társadalmi együttélés megvalósításához. Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű személyek társadalmi integrációját elősegítő intézkedések megvalósítására, ezzel egy időben a befogadó társadalom szemléletének terjesztésére.

A projekt keretében megvalósuló programok is e kitűzött célok megvalósulásához járulnak hozzá.

A megvalósuló programok hozzájárulnak a hátrányos megkülönböztetés és a szegénység csökkentéséhez, a társadalmi esélyegyenlőség fokozásához, a társadalmi együttélés javításához társadalmi szolidaritás céljának eléréséhez.

A projektben aktívan résztvevő, tanácsadást igénybe vevő, rendezvényen, programokon, eseményeken legalább három alkalommal megjelenő, a megjelölt célcsoportok valamelyikéhez tartozó személyek száma: 78 fő

A projekt keretében megvalósult, legalább 10 fő részvételével lezajlott összejövetel: 10 db

A projekt keretében megvalósuló szervezetfejlesztési tevékenységek száma: 1 db

A beavatkozások hozzájárulnak a hátrányos megkülönböztetés mérsékléséhez, az identitás megőrzéséhez, a társadalmi és közösségi szerepvállalás (önkéntesség) ösztönzéséhez, a társadalmi részvétel előmozdításához, az áldozattá/bűnelkövetővé válás megelőzéséhez.

Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek:

I. Projekt menedzsment és adminisztrációs tevékenységek:

A projekthez kapcsolódó menedzsment feladatok ellátásáért a projektmenedzser és a pénzügyi vezető munkatárs – együttesen: projektmenedzsment szervezet – felel. A projektmenedzsment szervezet az előkészítéstől a megvalósításon át a fenntartásig nyomon követi és koordinálja a projektet, ellátja a kapcsolódó adminisztrációs, pénzügyi, ügyviteli feladatokat. A projektmenedzsment szervezet a cselekvési ütemterv és a pénzügyi terv alapján dolgozik, a tervezett tevékenységek megvalósulását folyamatosan monitorozza és értékeli.

II. Kötelező tájékoztatás és nyilvánosság:

A megvalósítani kívánt projekt méretéből adódóan a támogatást igénylő a 150 millió Ft alatti támogatási összeg esetében előírt Kommunikációs tevékenységek megvalósítására kötelezett, melynek elemei az alábbiak:

- A projekt előkészítő szakasza: internetes honlap készítése, vagy meglévő honlap esetén a projekthez kapcsolódó tájékoztató létrehozása és folyamatos működtetése, frissítése
- A projekt megvalósítási szakasza: a beruházás helyszínén "C" típusú tábla elkészítése és elhelyezése; fotódokumentáció készítése
- A projekt megvalósítását követő szakasz: sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése; TÉRKÉPTÉR feltöltése a projekthez kapcsolódó tartalommal; a beruházás helyszínén „D” típusú tábla elkészítése és elhelyezése.

III. Horizontális szempontok:

A támogatást igénylő a Felhívás előírásai szerint az alábbi környezetvédelmi és esélyegyenlőségi szempontok érvényesítését vállalja:

- Az előírt környezetvédelmi és esélyegyenlőségi szempontok betartása érdekében (a konzorciumi partnerrel együtt) már a projekt megkezdése előtt részletesen megismerésre, a projektben résztvevő munkatársakkal megismertetésre kerülnek a projektre vonatkozó előírások, a megvalósítás során pedig a támogatást igénylő folyamatosan nyomon követi ezek megvalósulását.
- A pályázó nagy figyelmet fordít a projekt által érintett területeken a védett természeti és kulturális értékek megőrzésére. Ennek megfelelően a kültéri területeken megvalósuló programok alkalmával a résztvevők figyelmeztetésével, felelősök kijelölésével tervezi megelőzni az esetleges károkozást, előzetes tájékoztatással igyekszik felhívni a figyelmet az értékek megőrzésének fontosságára.
- Amennyiben a projekt során bármilyen környezeti károkozás vagy esélyegyenlőségi szempontokat érintő kihágás történik, a támogatást igénylő vállalja, hogy ezeket a hibákat még a projekt megvalósítása során megszünteti, mulasztásait pótolja.
- A támogatást igénylő a fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, általános kommunikációban és viselkedésében is esélytudatosságot fejez ki, tehát nem közvetít szegregációt és csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket. Mivel a projekt célja a hátrányos helyzetű személyek integrációjának elősegítése, ez a törekvés a projekt megvalósításának elengedhetetlen részét képezi.
- A pályázó a munkavállalók számára esélyegyenlőségi képzést tart. Az esélyegyenlőségi képzés célja az esélyegyenlőséggel kapcsolatos alapismeretek átadása, a jogi szabályozás áttekintése illetve a hátrányos helyzetű csoportokra való érzékenyítés. A támogatást igénylő meglátása szerint a projektben tevékenykedő munkavállalók és közreműködők szemléletformálásának megvalósítása ugyanolyan fontos, mint a célcsoport elérése, így kiemelt feladatként kezeli e feltétel megvalósítását.

Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek:

Eszközbeszerzés: A projekt keretében beszerezendő eszközök mind olyan tárgyak és berendezések, melyek hozzájárulnak a megvalósítani kívánt tevékenységek (közösségi rendezvények, események, képzések) megvalósításához. A projekt keretében különböző berendezések, elektronikai eszközök beszerzése szükséges. A beszerezendő kis értékű tárgyi

eszközök a célcsoport igényeinek vizsgálatát követően kerültek meghatározásra, költségük indikatív árajánlattal kerül alátámasztásra.

A tervezett tevékenységek célokhoz való kötöttsége és számszerűsíthető eredmények eléréséhez való kapcsolódása:

Az Adventum Központ és konzorciumi partnere jelentős tevékenységet fejt ki a hátrányos helyzetű személyek befogadásában, a leszakadó rétegek támogatásában, életük megsegítésében, a mélyszegénységben és a többségi társadalomban élők közötti szociokulturális hátrányok csökkentésében.

A projekt során a megvalósítók célul tűzték ki olyan közösségteremtő, közösségépítő kezdeményezések, intézkedések megvalósítását, melyek hozzájárulnak a sikeres, egymás segítségére, támogatására irányuló társadalmi együttélés megvalósításához. Az Adventum Központ és konzorcium partnere kiemelt figyelmet fordít a hátrányos helyzetű személyek társadalmi integrációját elősegítő intézkedések megvalósítására, ezzel egyidőben a befogadó társadalom szemléletének terjesztésére.

A projekt keretében megvalósuló programok is e kitűzött célok megvalósulásához járulnak hozzá.

A projekt keretében megvalósuló tevékenységek kiemelten az alábbi célcsoport elérését, bevonását és fejlesztését célozzák: gyermekek, hátrányos helyzetű és veszélyeztetett fiatalok, nehéz körülmények közt élő családok, idős személyek.

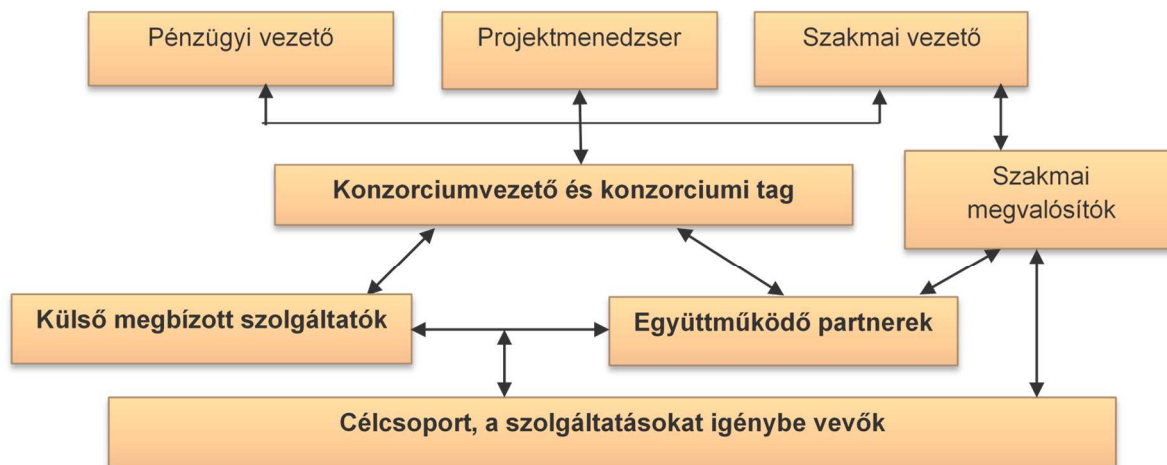
A projektben aktívan résztvevő, tanácsadást igénybe vevő, tréningen, rendezvényen, programokon legalább három alkalommal megjelenő, a megjelölt célcsoportok valamelyikéhez tartozó személyek száma: 76 fő

A projekt keretében megvalósult, legalább 10 fő részvételével lezajlott összejövetel: 10 db

A projekt keretében megvalósuló szervezetfejlesztési tevékenységek száma: 1 db

A beavatkozások hozzájárulnak a hátrányos megkülönböztetés mérsékléséhez, az identitás megőrzéséhez, a társadalmi és közösségi szerepvállalás (önkéntesség) ösztönzéséhez, a társadalmi részvétel előmozdításához, az áldozattá/bűnelkövetővé válás megelőzéséhez.

3.2. A projekt megvalósításához szükséges szervezeti feltételek, humán erőforrások és infrastrukturális feltételek átfogó bemutatása

Projektmenedzsment szervezet – projektmenedzser (**Gulyás János**) feladatai és tevékenysége:

- szerződéskötési folyamatokat nyomon követése és menedzselése, Támogató Szervezettel való kapcsolattartás, kommunikáció
- esetleges hiánypótlásokat előkészítése, összeállítása, kellő példányszámban történő sokszorosítása, elektronikus vagy postai úton történő benyújtása
- szerződéskötést megelőző és időközi helyszíni ellenőrzéseken való részvétel
- a Támogatási Szerződés értelmezésében, megkötésében való közreműködés, a szerződéskötési dokumentációt összeállításában való részvétel
- a Támogatási Szerződéssel együttesen megküldött egyéb dokumentáció értelmezése, kezelése
- az elnyert támogatással kapcsolatos változtatási kérelmek/szerződésmódosítások Támogató Szervezettel történő egyeztetése, az esetleges változtatási kérelmekkel/szerződésmódosításokkal kapcsolatos dokumentáció összeállítása
- az elnyert pályázat támogatás-lehívásához kapcsolódó pályázati monitoring feladatok elvégzése, a vonatkozó elszámolások és jelentések dokumentációinak összeállítása
- a projekt során elvégzett projektmenedzsment tevékenységről beszámoló készítése
- a projektmenedzser eddigi szakmai tevékenységét és megfelelőségének alátámasztását a csatolt önéletrajz tartalmazza.

Projektmenedzsment szervezet – pénzügyi vezető (**Ladányi Eszter**) feladatai és tevékenysége:

- a projekthez előkészítéséhez, megvalósításához, fenntartásához kapcsolódó pénzügyi folyamatok vezetése, irányítása, ellenőrzése
- a megvalósításhoz szükséges pénzügyi adatok rendelkezésre állásának biztosítása, kimutatások elkészítése, átadása

- finanszírozáshoz kapcsolódó tevékenységek teljes körű, előírások szerinti megvalósulásának támogatása
- beszerzések, kifizetések megvalósulásának ellenőrzése, koordinálása a pályázati költségvetés és pályázati költségütemezési terv alapján
- a pénzügyi vezető eddigi szakmai tevékenységét és megfelelőségének alátámasztását a csatolt önéletrajz tartalmazza.

A szakmai megvalósítók (team) feladatai és tevékenységei:

- a projekt szakmai megvalósításáért felelős szakemberek és önkéntesek összekapcsolásával hatékony együttműködés megvalósítása
- szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szervezési, adminisztrációs, kisegítő feladatok ellátása a projektmenedzser megbízása alapján
- szakmai műhelymunkában, értékelő konferenciákon való részvétel, az elért eredmények dokumentációjában és értékelésében való segítségnyújtás
- képzéseken való részvétel
- szakmai dokumentumok összeállításának, kidolgozásának támogatása

Szakmai vezető (**Wengerter Bernadett**) feladatai:

- a team munkájának irányítása, összehangolása, abban való részvétel, esetmegbeszélések, értékelő konferenciák vezetése, a csoporton belüli munkamegosztás kialakítása, betartatása, feladatok és megbízások kiosztása, nyomon követése, koordinálása
- szakmai megvalósítók munkájának ellenőrzése, értékelése, támogatása
- szakmai megvalósítókkal, közreműködő szervezetekkel való kapcsolattartás, a kommunikáció folyamatos áramlásának biztosítása, fenntartása
- a projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos eredmények, témák, információk összegyűjtése és ismertetése, eredmények terjesztésének teljes körű megvalósítása
- a szakmai vezető eddigi szakmai tevékenységét és megfelelőségének alátámasztását a csatolt önéletrajz tartalmazza.

A szakmai vezető és a szakmai megvalósítók részletes, projekthez kapcsolódó specifikus feladatait, munkaidejét és javadalmazását a megbízási szerződések és a munkaköri leírások tartalmazzák.

A szakmai vezető és a szakmai megvalósítók közötti kapcsolattartás részletei:

- formális kapcsolattartás módja, ideje, helye: heti rendszerességgel team megbeszélés lebonyolítása, mely a feladatok előrehaladásának értékelésére, a célok elérése érdekében megtett lépések összegzésére, eszmecsere és véleményezésre ad lehetőséget.
- informális kapcsolattartás módja: alkalmi, igény szerinti személyes konzultációk lebonyolítása, telefonos egyeztetések és elektronikus levelezés szükség szerint - általában napi, heti rendszerességgel

A szakmai megvalósításhoz szükséges humán erőforrások és infrastrukturális feltételek ismertetése, azok rendelkezésre állásának bemutatása:

- projektmenedzsment szervezet: A projektmenedzsment szervezet a projektmenedzser munkatárs és a pénzügyi vezető munkatárs együttműködésével jön létre. Ezek a

személyek a konzorciumvezető megbízásában állnak, a projekt megvalósításában a szakmai vezető mellett a legnagyobb szerepet vállalják. A projektmenedzsment szervezet munkatársai releváns képzettségük és projektben használható tapasztalataik vizsgálatával kerültek kiválasztásra, szakmai megfelelőségük biztosított.

- szakmai vezető: A szakmai vezető munkatárs nagy szerepet vállal a projekt megvalósításában, hiszen az ő feladata a megvalósítandó tevékenységek irányítása. A kiválasztott szakmai vezető megfelelő tapasztalattal és szakmai tudással rendelkezik, így megfelelően láthatja majd el a projektben vállalt feladatokat.
- szakmai megvalósítók: Szakmai megvalósító munkatársakat a vezető és konzorciumi partnerei egyaránt kijelölnek a projekt megvalósításában való részvételre. A hatékony és összehangolt munkavégzés érdekében a kijelölt szakmai megvalósítók nem csak az adott konzorciumi tag által vállalt tevékenységek lebonyolításában vesznek részt, hanem a projekt teljes megvalósításában közreműködnek. Ennek fontos feltétele a közvetlen, szoros kapcsolattartás illetve a megfelelő információáramlás megléte. Mivel a konzorciumi tagok az eddigiekben is kölcsönös együttműködésben álltak egymással, a megfelelő kapcsolattartás biztosított.

A megvalósítás során szükséges humán erőforrás mindvégig rendelkezésre áll. A pályázat előkészítése során a szervezet személyi és tárgyi erőforrásainak összehangolása megtörtént, a szervezeti struktúra kialakítása biztosítja a projekt megvalósíthatóságát.

Az alapvető infrastrukturális feltételek a projekt megvalósításához adóttak mind a konzorcium vezető, mind pedig a konzorciumi partner esetében.

A tevékenységek megvalósításához a megfelelő szolgáltatók feltérképezése és az árajánlatkérés megtörtént, így minden körülmény biztosított az építési tevékenység megfelelőségéhez.

A célcsoport részére tervezett tevékenységek megvalósításához szükséges kis értékű eszközök és immateriális javak a projektbe betervezésre kerültek, az ezekhez kapcsolódó indikatív ajánlatok benyújtása megtörtént.

A projekt megvalósítása során az egyesület és konzorciumi partnerei nagy hangsúlyt fektetnek az önkéntes, szociális munka ösztönzésére. Az Adventum Központ az eddigiek során az eddigiekben is kiemelt célkitűzéseként foglalkozott a településen élő fiatalok és felnőttek munkafolyamatokba történő bevonásával, ezáltal a közösségépítés fontosságának kihangsúlyozásával.

3.3. A saját teljesítésben végzett tevékenységek

A pályázati felhívásban meghatározottak szerint az alábbi költségek saját teljesítésben valósulnak meg:

- Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei
- Projektmenedzsment költség
- Általános költség
- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó tevékenységek költségei (program és képzés)

Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei:

- szakmai vezető projekt időtartamára vonatkozó bér- és járulékköltsége

- szakmai megvalósítók (önkéntesek kivételével) projekt időtartamára vonatkozó bér- és járulékköltsége

Projektmenedzsment költség:

- projektmenedzser projekt időtartamára vonatkozó bér- és járulékköltsége
- pénzügyi vezető projekt időtartamára vonatkozó bér- és járulékköltsége

Általános költség:

- kommunikáció és posta költségek
- közüzemi szolgáltatások költségei
- bankszámla és tranzakciós díjak

Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó tevékenységek költségei (program és képzés):

- Célcsoport számára biztosítani kívánt étkezés, szállás és utazás költségei

A rendezvények, események és programok szervezésével és lebonyolításával külső rendezvényszervező- és képző intézet kerül megbízására. A kiszervezett tevékenységek költséghatékony lebonyolítást tesznek lehetővé. A komplex tevékenységek kiszervezése és a szervezetnél lévő szakmai megvalósítók együttműködése garantálja a kimagasló minőségű tevékenységek megvalósulását.

A valóban költséghatékony működéshez komoly (szakmai, tapasztalati és pénzügyi) háttérre van szükség. Egy, az optimális működésre fókuszáló szervezetnek arra a tevékenységére kell koncentrálnia, amivel a leghatékonyabban képes értéket előállítani. Az egyéb kapcsolódó, kiszolgáló folyamatokat érdemes az erre a területre specializálódott társaságokra bízni.

A szervezet egy-egy tevékenység elvégzését megbízható és megfelelő szaktudással rendelkező külső szolgáltatóra bízta. Ezzel nem csak hatékonyságát növelheti a szervezet, hanem költségeit is csökkentheti, illetve elkerülhet bizonyos jogszabály változásokból eredő problémákat és pótlólagos kiadásokat is.

Némely feladat annyira összetett, hogy sok esetben egy szakember nem is rendelkezik önmagában elegendő tudással vagy tapasztalattal a feladat megfelelő minőségben történő végrehajtásához. Egy kiszervezett feladatok ellátására specializálódott szervezet több területről gyűjt maga köré szakembereket, így a támasztott követelményeknek általában könnyebben meg tud felelni, mivel a kollektív tudás mindig nagyobb, mint az egyes szakemberek tudása külön-külön.

3.4. Az indikátorok és számszerűsített műszaki-szakmai mutatók teljesülése

Projekt szinten elvárt számszerűsíthető eredmények, indikátorok

Indikátor neve	Mértékegység	Minimálisan elvárt célérték	Célérték elérésének időpontja	Mutató forrása
Aktív regisztrációval rendelkező helyi közösségek száma	db	1	projekt fizikai zárása	Monitoring jelentés

A Pályázó vállalja, hogy a projekt fizikai befejezésének időpontjára az EFOP-1.2.3 „Komplex ifjúsági fejlesztések – új nemzedék újratöltve” kiemelt projekt keretében kialakított webes felületen regisztrál és vállalja, hogy az EFOP 1.3.7-17 „A társadalmi kohézió erősítése az egyházak közösségfejlesztő tevékenységének bővítésével” című támogatási programhoz kapcsolódó felületet rendszeresen használja.

Számszerűsíthető szakmai elvárások

A pályázó vállalja, hogy projekt fizikai befejezésének időpontjára az alábbi, számszerűsített szakmai célokat éri el:

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	A projektbe bevont célcsoport tagok
Az eredmény leírása	A projektben aktívan résztvevő, tanácsadást igénybevevő, tréningen, rendezvényen, programokon legalább három alkalommal megjelenő, a megjelölt célcsoportok valamelyikéhez tartozó személyek száma. Egyazon személy csak egyszer számítható a mutató értékébe.
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	50 (vállalt érték: 76)
Mértékegysége	fő
Igazolás módja	Tanácsadás esetében: tanácsadási dokumentum, jelenléti ív, emlékeztető Tréning esetében: - Résztvételt igazoló dokumentum (különösen látogatási igazolás) vagy jelenléti ívek - A képző intézmény által kiállított, illetve a képzés sikeres elvégzését igazoló dokumentumok (különösen vizsgadokumentáció, oklevél, bizonyítvány) - Résztvétel igazolása elektronikus adathordozón dokumentáltan (különösen fénykép, hangfelvétel, videó) - Távközlés, online képzés esetén a képzés elvégzéséről a képző intézmény által elektronikus kiállított, aláírt tanúsítvány, ennek hiányában a képzésre történt regisztrációról egy nyomtatott, aláírással hitelesített dokumentum Rendezvény, program esetében: jelenléti ív, részvétel igazolása elektronikus adathordozón dokumentáltan (pl. fénykép, hangfelvétel, videó), emlékeztető

A projekt befejezésének időpontjára a támogatási kérelemhez kapcsolódó vállalatok teljes körűen megvalósulnak. A projekt keretében tervezett programok lebonyolítását követően megvalósul a tervezett célcsoportok elérése, bevonásra kerülnek a megcélzott személyek, akik a projekt eredményeit hasznosítani tudják, hozzájárulva ezzel élethelyzetük javításához, képességeik fejlesztéséhez, társadalmi (re)integrációjukhoz. A rendezvényeken, programokon legalább három alkalommal megjelenő célcsoport-tagok száma várhatóan 76 fő. A programokon való részvételt a Felhívás előírásai alapján részvételt igazoló jelenléti ívekkel és elektronikus adathordozón fényképekkel, videóval, stb., illetve emlékeztetővel támasztja alá a pályázó.

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	A projektben megvalósult csoportos programok
Az eredmény leírása	A projekt keretében megvalósult, legalább 10 fő részvételével lezajlott összejövetel mely a projekt témájához, tartalmához szorosan kapcsolódik
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	10 (vállalt érték: 10)
Mértékegysége	db
Igazolás módja	Meghívó, jelenléti ív, emlékeztető, fotódokumentáció

A projekt megvalósításának eredményeként különböző csoportos programok lebonyolítása várható, melyek a projekt tartalmához, témájához kapcsolódnak és a célcsoport egyéni igényeire, szükségleteire reflektálnak, megoldást jelentenek a jelentkező problémákra. A csoportos foglalkozások keretében a pályázó olyan tevékenységeket igyekszik megvalósítani, melyek elősegítik a résztvevők társadalomba történő visszailleszkedését, ehhez kapcsolódóan kompetenciáik, készségeik és képességeik fejlesztését, társas kapcsolataik javítását támogatják szemléletformáló, érzékenyítő, prevenciós jellegűnek köszönhetően. A csoportos programok megvalósulását a Felhívás előírásai szerint meghívóval, jelenléti ívvel, emlékeztetővel, fotódokumentációval támasztja alá a támogatást igénylő.

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	A projektben megvalósult szervezettefejlesztési tevékenység
Az eredmény leírása	A projekt keretében megvalósult, a felhívás 3.1.1-es pontjában a III. 2-es tevékenységi körön belül felsorolt tevékenységek közül megvalósított szervezettefejlesztési tevékenységek száma
A tulajdonság számszerűsíthető célértéke	1 (vállalt érték: 1)
Mértékegysége	db
Igazolás módja	III.2/1: - részvétel igazolása: jelenléti ív, fotódokumentáció - közösség fejlesztési terv - módszertani leírás

	<ul style="list-style-type: none"> - jó gyakorlatok gyűjteménye - módszertan fejlesztési dokumentáció <p>III.2/2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - részvétel igazolása: jelenléti ív, fotódokumentáció - szolgáltatás fejlesztési terv - igény-és szükséglet felmérési összefoglaló - szolgáltatási rendszer leírás - monitoring jelentés <p>III.2/3:</p> <ul style="list-style-type: none"> - részvétel igazolása: jelenléti ív, fotódokumentáció - vezetés fejlesztési terv, amely tartalmazza az irányítási és koordinációs szabályokat is - folyamatleírás - folyamat térkép - folyamatfejlesztési dokumentum - monitoring jelentés - képzés: részvétel igazolása, a képzés sikeres elvégzését igazoló dokumentum
--	---

A projekt keretében szervezetfejlesztéssel kapcsolatos tevékenységek valósulnak meg, szolgáltatásfejlesztés keretében, melynek célja a nyújtott szolgáltatások adekvát és komplex rendszerré szervezése. A tevékenység keretében első lépésként igényfelmérést, szükségletfeltáró tevékenységet végzünk. Az igényfelmérés eredményei alapján meghatározhatók a problémák illetve a szükséges javítások. Ezt követően kezdődik meg a szolgáltatások felülvizsgálata, majd azok átdolgozása az igényeknek megfelelően. Az átszervezést követően új szolgáltatási rendszer jöhet létre. A szolgáltatási rendszer működtetése során fontos a folyamatos monitorozás, a megfelelő működés ellenőrzése, a folyamatok nyomon követése, így lehetőség van a szükséges korrekciók mielőbbi elvégzésére. A megvalósulás alátámasztását jelenléti ívvel, fotódokumentációval, szolgáltatásfejlesztési-terv átadásával, igény-és szükséglet felmérési összefoglaló átadásával, a szolgáltatási rendszer leírásának átadásával és monitoring jelentés bemutatásával tervezzük alátámasztani.

A tervezett tevékenységek az alábbiak szerint járulnak hozzá a számszerűsíthető eredmények eléréséhez:

- a pályázat keretében kettő tevékenység teljes körűen megvalósul: 1/2 - Társadalmi együttélés javítása
- a támogatást igénylő a tevékenységek megvalósításához elengedhetetlenül szükséges eszközbeszerzéseket tervezett a költségtervben
- az eszközbeszerzés és immateriális javak beszerzése keretében a szolgáltatások nyújtásához szükséges kis értékű eszközök, szoftver beszerzése valósul meg
- a célcsoport részére nyújtott támogatáson belül nemcsak a kötelező tevékenységek kerültek betervezésre, hanem ezeken felül jelentős számú program, esemény, rendezvény, melyek megvalósulása a projekt céljainak teljesülését, illetve túlteljesítését prognosztizálja

A számszerűsíthető eredmények teljesülése a tervezettek alapján biztosított és a minimálisan elvárt célértékek feletti értékek teljesülése az előirányzott.

A pályázó vállalja, hogy „a projektbe bevont célcsoport tagok” számszerűsített szakmai eredmény minimálisan elvárt célértékét több mint 50%-kal túlteljesíti, tervezett érték 76 fő.

3.5. A tervezett költségek szakmai indoklása

A projekt keretében a támogatást igénylő az alábbi költségeket tervezi elszámolni a Pályázati Felhívás 3.1. A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek pontjában előírtak alapján:

Tevékenység	Tervezett összeg	Indoklása
Projektmenedzsment költség – személyi jellegű ráfordítások (Konzorcium vezető)		
Munkabér	2.640.000 Ft (55.000 Ft*24 hónap + 55.000 Ft*24 hónap)	A projekt megvalósítása során a pályázó szervezet 1-1 főt biztosít a projektmenedzseri és a pénzügyi vezetői feladatok ellátására, illetve szükség szerint projekt asszisztentst a projekt zökkenőmentes lebonyolításának érdekében. A menedzsment szervezet tagja a pályázó munkavállalói közül kerül ki, aki jelentős projekt megvalósítási és menedzsment tapasztalatokkal rendelkezik. A költségvetés keretében a kijelölt személynek a projektmenedzseri és a pénzügyi vezetői feladatok ellátásáért megítélt bér- és járulékköltségei kerülnek elszámolásra.
Foglalkoztatást terhelő adók és járulékok	580.800 Ft (12.100 Ft * 24 hónap + 12.100 Ft * 24 hónap)	A kijelölt munkatársak fent említett bérére 22 %-os járulék tevődik.
Általános költségek (Konzorcium vezető és konzorcium partner)		
Kommunikációs, postaforgalmi szolgáltatások díja; közüzemi szolgáltatások költsége; banki tranzakciós díjak	484.320 Ft Konzorcium vezető: 242.160 Ft Konzorciumi partner: 242.160 Ft	A megvalósítási időszakban felmerülő kommunikációs és posta költségek elszámolására minden konzorciumi tag esetében havi bruttó 3.810 Ft kerül betervezésre. A megvalósítás 24 hónapjára jutó költség tagonként: 91.440 forint. A megvalósítási időszakban felmerülő közüzemi szolgáltatások díjának elszámolására minden konzorciumi tag esetében havi bruttó 5.080 Ft kerül betervezésre. A megvalósítás 24 hónapjára jutó költség tagonként: 121.920 forint. A megvalósítási időszakban felmerülő banki tranzakciós díjak költségének elszámolására minden konzorciumi tag esetében havi bruttó 1.200 Ft kerül betervezésre. A megvalósítás 24 hónapjára jutó költség tagonként: 28.800

		forint. Az esetlegesen felmerülő többlet költségeket a pályázó szervezetek saját forrásból finanszírozzák.
Kötelezően előírt nyilvánosság költsége (Konzorcium vezető és konzorcium partner)		
A megvalósítás helyszínén tájékoztató tábla elkészítésének és elhelyezésének költsége	38.100 Ft (2*15.000 Ft + ÁFA)	A megvalósítás helyszíneken tájékoztató „C” tábla elkészítésének és elhelyezésének költsége bruttó 38.100 Ft (2*19.050 Ft).
Eszközbeszerezés és immateriális javak költségei (Konzorcium vezető és konzorciumi partner)		
A tervezett tevékenységek megvalósításához szükséges kis értékű eszközök beszerzése	Konzorcium vezető: 2.413.000 Ft (1.900.000 Ft + ÁFA) Partner: 2.413.000 Ft (1.900.000 Ft + ÁFA)	A célcsoport számára megvalósítandó programokhoz szükséges kis értékű eszközök és immateriális javak beszerzése az indikatív ajánlatok alapján. Az eszközök a szolgáltatások nyújtásához elengedhetetlenül szükségesek. Beszerezni kívánt eszközök és immateriális javak a csatolt indikatív ajánlat szerinti tartalommal.
Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei (Konzorcium vezető és konzorcium partner)		
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás - munkabér	11.592.000 Ft	A szakmai megvalósításhoz szükséges szakemberek a projekt kezdetétől rendelkezésre állnak, a pályázó saját munkavállalói közül biztosítja. A szervezet szakmai munkatársai rendelkeznek a megfelelő referenciákkal, melyet a pályázati felhívás is előír. A szakmai vezető felügyeli és segíti a projekt szakmai követelményeknek történő megfelelését a megvalósítási időszakban. A szakmai vezető 1 fő, a projekt megvalósítás 24 hónapjára, heti 20 óra munkavégzésre havi 120.750 Ft bérezéssel. A szakmai megvalósítók: 2 fő a konzorcium vezető részéről és 1 fő a konzorciumi partner részéről, a projekt megvalósítás 24 hónapjára, heti 20 órás munkavégzésre, havi 120.750 Ft/fő bérezéssel.
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás - Foglalkoztatást terhelő	2.550.240 Ft	A szakmai vezető és szakmai megvalósítók bérére 22 %-os járulék tevődik, ez havonta a szakmai vezetőnél 26.565 Ft, a szakmai

adók, járulékok		megvalósítóknál szintén 26.565 Ft.
Egyéb szakmai megvalósítás költség (anyagköltség) (Konzorcium vezető és konzorcium partner)		
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó anyagköltség	193.040 Ft (152.000 Ft + ÁFA)	A projekt megvalósítása során a szakmai megvalósításhoz kapcsolódóan folyamatosan felmerül az anyagköltség, melyet részben a pályázat költségvetésébe beterveztünk. Az esetleges többlet anyagköltséget a pályázó saját forrásból finanszírozza.
Célcsoport számára biztosított rendezvények, események, programok (Konzorcium vezető és konzorciumi partner)		
Társadalmi együttélés javítása	17.872.700 Ft (14.090.000 Ft + ÁFA)	Közösségi rendezvények szervezése, lebonyolítása Rendezvények, események, programok, táborok az ismertetett tematika szerint, valamint az ezekhez kapcsolódó, a célcsoport számára biztosított szállás, utazás és étkezés költségei.
Célcsoport ön-érdekérvényesítő és önszerveződési képességének kialakítása	1.350.000 Ft (1.350.000 ÁFA mentes)	Képzés díja ÁFA mentes, 1.350.000 Ft, 1 db 30 óras.
Prevenció	4.942.840 Ft (3.892.000 Ft + ÁFA)	Szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségeinek bemutatása, elsajátításuk segítése költségei bruttó 3.022.600 Ft, 4 alkalom, alkalmanként 2 óra. Kallódó fiatalok támogatása, segítése program költségei bruttó 1.920.240 Ft, 6 alkalom, alkalmanként 2 óra.
Szolgáltatásfejlesztés	2.929.890 Ft (2.307.000 Ft + ÁFA)	Igény- és szükségletfelmérés: 1 db elemzés, tanulmány elkészítésének a díja és az átadott dokumentáció költsége bruttó 976.630 Ft. A ráfordított embernapszám: 4. Szolgáltatások felülvizsgálata: 1 db elemzés, tanulmány elkészítésének a díja és az átadott dokumentáció költsége bruttó 976.630 Ft. A ráfordított embernapszám: 4. Szolgáltatások kidolgozása/átdolgozása: 1 db

		elemzés, tanulmány elkészítésének a díja és az átadott dokumentáció költsége bruttó 976.630 Ft. A ráfordított embernapszám: 4.
Összesen	49.999.930 Ft	

3.6. A megvalósítás ütemterve

Tevékenység megnevezése	2017. év				2018. év				2019. év			
	I. né.	II. né.	III. né.	IV. né.	I. né.	II. né.	III. né.	IV. né.	I. né.	II. né.	III. né.	IV. né.
Projekt előkészítése												
Projektmenedzsmet biztosítása												
Szakmai tartalom megvalósítása:												
1/2 - Társadalmi együttélés javítása												
1/3 - Célcsoport ön-érdekérvényesítő és önszerveződési képességének kialakítása												
1/4 - Prevenció												
2/2 - Szolgáltatásfejlesztés												
Eszközbeszerzés												
Nyilvánosság biztosítása												
Horizontális tevékenységek												

Cselekvési ütemterv:

A projekt keretében megvalósítani kívánt tevékenységek ütemezését a megvalósítás időszak alatt igyekeztünk a célcsoportok minél optimálisabb elérése szerint tervezni. A tevékenységek megvalósításának ideje összességében lefedi a projekt megvalósítás időtartamát.

A projekt előkészítése a 2017-es év első két negyedében zajlik. A projektmenedzseri, szakmai vezetői és szakmai megvalósításhoz kapcsolódó feladatok ellátása a projekt megvalósítás 24 hónapja alatt folyamatosan zajlik. Az eszközök, immateriális javak beszerzését a projekt megvalósítás legelején szükséges megvalósítani, tervezetten 2017. szeptember – október – novemberében, de legkésőbb a 2017-es év végére.

A megvalósuló tevékenységek részletes ütemezése a Szakmai terv 3. 3.1. pontjában bemutatásra kerültek.

Mérföldkövek:

1. Mérföldkő: Kifizetési kérelem benyújtása az összes elszámolható költség legalább 30 %-áról

Mérföldkő elérésének tervezett dátuma: 2018.08.31.

Mérföldkő leírása: A mérföldkő elérésének dátumára a projekt keretében a Felhívás elvárásainak megfelelően megvalósul a szervezetfejlesztési tevékenység. A megvalósított programok és tevékenységek keretében legalább 20 személy bevonásra kerül. A mérföldkő elérésének dátumáig kifizetési igénylés kerül benyújtásra az összes elszámolható költség 30%-áról.

Mérföldkő eléréséig felhasználni tervezett támogatás összege: 14.999.979 Ft

2. Mérföldkő: Kifizetési kérelem benyújtása az összes elszámolható költség legalább 60 %-áról

Mérföldkő elérésének tervezett dátuma: 2019.02.28.

Mérföldkő leírása: A mérföldkő elérésének időpontjára a projekt keretében megvalósul a közösségfejlesztő tevékenység, ennek eredményeként létrejön egy regisztrált új közösség; a megvalósított programok által legalább 40 személy kerül bevonásra. A mérföldkő elérésének dátumáig benyújtásra kerül a kifizetési igénylés az összes elszámolható költség 60%-áról.

Mérföldkő eléréséig felhasználni tervezett támogatás összege: 29.999.958 Ft

3. Mérföldkő: Kifizetési igénylés benyújtása az összes elszámolható költség legalább 95 %-áról

Mérföldkő elérésének tervezett dátuma: 2019.09.01.

Mérföldkő leírása: A mérföldkő elérésének dátumával egy időben a projekt teljes körűen megvalósul, a megvalósított programok/tevékenységek által legalább 50 fő bevonásra kerül. A projekt fizikai befejezésének napjáig benyújtásra kerül az összes elszámolható költség legalább 95%-áról szóló kifizetési igénylés.

Mérföldkő eléréséig felhasználni tervezett támogatás összege: 4.999.993 Ft

4. A PROJEKT FENNTARTÁSA

4.1. A fenntartási időszak szakmai és pénzügyi kötelezettségei

Az EFOP-1.3.7-17 - „A társadalmi kohézió erősítése az egyházak és civil szervezetek közösségfejlesztő tevékenységének bővítésével” című felhívás nem tartalmaz fenntartási kötelezettségekre vonatkozó előírásokat, azonban a támogatást igénylő a projekt megvalósítása során önállóan eleget tesz az alábbi fenntartási tevékenységeknek:

A Támogatást igénylő konzorcium vállalja, hogy:

- a jelen EFOP Projekt keretében a Projekt megvalósításához nélkülözhetetlen eszközöket rendeltetésszerűen, az eszköz jellegéből adódóan folyamatosan használatban tartja
- a Projekttel kapcsolatos minden dokumentum elkülönített nyilvántartását vezeti
- kötelező-, és önkéntes adatszolgáltatást a Projektről a különböző szakmapolitikai szereplők számára.

A projekt eredményeinek hosszú távú fenntartása a jövőben is biztosítva lesz, mely többek között a részletes projektkoncepciónak és az előzetes igényfelméréseknek köszönhető. A konzorciumi tagok a projekt megvalósítását követően is nagy hangsúlyt kívánnak fektetni a közösségfejlesztő, hátránykompenzációs tevékenységek megvalósítására. Ennek biztosítását a tagok a helyi igényeket magába foglaló, Helyi Esélyegyenlőségi Tervben nevesített intézkedések figyelembevételével, a helyi önkormányzattal való kapcsolattartással kívánják elérni. Az eredmények fenntartása érdekében a tagok vállalják, hogy azon projektben megvalósított tevékenységeket, melyekre a legnagyobb igény mutatkozik, illetve a célcsoport körében a leghatásosabb eredményt érik el, tovább biztosítják, és évente megvalósítják.

A projekt megvalósításába bevont szakemberek szakmai tudásukkal és a közösségért való kimagasló elkötelezettségük révén biztosítani tudják, hogy a tevékenységek a jelen szakmai tervben megfogalmazott célok szerint teljes körűen megvalósuljanak. Ez a tényező szintén nagy előnyt jelent a hatékony együttműködésben.

5. HORIZONTÁLIS ÉS FENNTARTHATÓSÁGI VÁLLALÁSOK

A Támogatást igénylő vállalja, hogy a Projektre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartja, a Projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrzi, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a Projekt megvalósítása során megszünteti.

Esélyegyenlőségi szempontok

A Felhívás „4.4.2. Kiválasztási kritériumok / 3. Tartalmi értékelési szempontok / 2. A támogatási kérelem célokhoz való illeszkedésének vizsgálata / 6.1. Az esélyegyenlőségi szempontok érvényesülnek” pont az alábbiakban kerül bemutatásra.

A Támogatást igénylő szervezet az Esélyegyenlőség témakörében többféle programot kíván megvalósítani a projekt során. Többek között folyamatos témaként kíván foglalkozni a

környezetvédelem témáival a Projekt teljes időszaka alatt, illetve a fenntartás során, annak ellenére, hogy fenntartás nem került kijelölésre, valamint ismerteti a nők és férfiak, a különböző generációk, a különböző származású, faji hovatartozású, vallású, szociális helyzetű, anyanyelvű, a kisgyermekes anyák esélyegyenlőségi jogait, problémáit, azok javítási lehetőségeit a mindennapokban, illetve a munkahelyen.

Természetesen a fenti témák az esélyegyenlőségi képzésen is ismertetésre kerülnek, amelybe a szakmai megvalósítók és a célcsoport tagok is bevonásra kerülnek.

A fentieken túl az esélyegyenlőség biztosítására a Támogatást igénylő konzorciumi szervezet tevékenysége illeszkedik a Helyi Esélyegyenlőségi Programhoz.

A Támogatást igénylő továbbá vállalja, hogy a fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken kommunikációjában és viselkedésében esélytudatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

A projekt megvalósítása során a Támogatást igénylő segíti az egészségkárosodással élők, különösen a nők munkaerőpiacra visszatérését, pozitív társadalmi megítélésüket.

Infokommunikációs fejlesztés esetén a Támogatást igénylő vállalja az infokommunikációs akadálymentesítést.

Környezeti fenntarthatósági szempontok

A Felhívás „4.4.2. Kiválasztási kritériumok / 3. Tartalmi értékelési szempontok / 2. A támogatási kérelem célokhoz való illeszkedésének vizsgálata / 6.2. A környezeti fenntarthatósági szempontok érvényesülnek” pont az alábbiakban kerül meghatározásra.

A felhívás általános útmutatójának elvárásai szerint a Támogatást igénylő figyelembe vette a projekt tervezése során a környezeti horizontális cél 4 intézkedésfajtajának 3-as és 4-es pontját:

3. A projekt céljához kapcsolódó környezetvédelmi cél megvalósítása a projektben

- a) Az emberi egészség védelme érdekében az emberi egészségre veszélyes anyagok ártalmatlanítása, eltávolítása, az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása a projekt által érintett területen
- b) A természeti erőforrások megőrzése és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának javítása érdekében
- c) A klímaváltozás hatásainak csökkentése, az alkalmazkodás elősegítése érdekében

4. A környezeti horizontális cél megvalósítása érdekében végzett tevékenységek outputjának, eredményének nyomon követése, értékelése, az eredmények jelentése, kommunikációja.

A Támogatást igénylő vállalja, hogy projektre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartja, a projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrzi, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszünteti.

A Támogatást igénylő konzorciumi szervezet környezetvédelmi és fenntarthatósági képzést is tart, amelybe a szakmai megvalósítók és célcsoport tagok is bevonásra kerülnek.

Fontos szempont a környezetvédelmi és fenntarthatósági ismeretek átadásán és betartásán túl, hogy az esetlegesen már meglévő környezeti károk, problémák, illetve az esetleges ún. nem szándékolt károk még a projekt időszak alatt felismerésre és elhárításra kerüljenek.

Nyilvánosság biztosítása

A megvalósítani kívánt projekt méretéből adódóan a támogatást igénylő a 150 millió Ft alatti támogatási összeg esetében előírt Kommunikációs tevékenységek megvalósítására kötelezett, melynek elemei az alábbiak:

- A projekt előkészítő szakasza: internetes honlap készítése, vagy meglévő honlap esetén a projekthez kapcsolódó tájékoztató létrehozása és folyamatos működtetése, frissítése
- A projekt megvalósítási szakasza: a beruházás helyszínén "C" típusú tábla elkészítése és elhelyezése; fotódokumentáció készítése
- A projekt megvalósítását követő szakasz: sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése; TÉRKÉPTÉR feltöltése a projekthez kapcsolódó tartalommal; a beruházás helyszínén „D” típusú tábla elkészítése és elhelyezése.

6. KOCKÁZATELEMZÉS

A kockázatelemzés során felmérésre kerülnek mindazok a tényezők, melyek a projekt sikeres megvalósulását, a kitűzött célok elérését megghiúsíthatják, vagy valamilyen mértékben akadályozhatják. A projektet befolyásoló legvalószínűbb kockázatok az alábbiak lehetnek:

- külső tényezőkből adódó kockázatok (környezeti, település-földrajzi, politikai, stb.)
- pénzügyi kockázatok (alaptalan vagy felületes költségtervezésből adódó problémák, likviditási nehézségek, tárgyi eszközöket érő elemi károk felmerülése, stb.)
- tevékenységből fakadó kockázatok (működési és működtetési zavarok, alacsony hatékonyságú információáramlás, helytelen ütemezés vagy nem megfelelően betartott ütemterv, stb.)
- emberi erőforrásokkal kapcsolatos kockázatok (kompetenciahiány, motiválatlanság, együttműködési készség hiánya, érdektelenség stb.)

A kockázatok azonosítása, súlyának meghatározása, és azok módosulásának nyomon követése a projekt megvalósításának teljes időtartama alatt folyamatos, így megfelelő felkészültség mellett a problémák kezelhetők, korrigálhatók.

A várható kockázatok elemzése nagy előnyt jelent a projekt sikeres megvalósításában, mivel segítségével előzetesen fel lehet készülni bekövetkezésükre és az abból adódó problémák kezelésére. A számításba vett kockázatok megelőzésére, csökkentésére előzetes stratégiák kerültek kidolgozásra, melyek az alábbiakban kerülnek bemutatásra:

- **Emberi/Humán erőforrásokhoz kapcsolódó kockázatok** – A projekt megvalósításában alkalmazandó humán erőforrás – tehát a feladatokat végző munkavállalók - (pénzügyi vezető, projektmenedzser, szakmai vezető) a pályázó szervezethez szorosan kapcsolódik, hiszen a megbízandó munkatársak a támogatást igénylő alkalmazásában állnak. A projekt megvalósításában részt vevő munkavállalók az általuk ellátandó feladatkörhöz kapcsolódóan releváns szakmai tapasztalattal, hasznosítható kompetenciákkal és

alkalmas végzettséggel rendelkeznek, így vonatkozásukban jelentős kockázati tényezők felmerülése nem várható.

További emberi kockázatot jelenthet a megvalósítás során a célcsoport érdeklődésének hiánya és lemorzsolódása. Az esetlegesen jelentkező kezdeti érdektelenség elkerülése érdekében a célcsoport elérését, megszólítását, bevonását célzó tevékenységeket megfelelően, a célközönség számára testhezállós, érthető módon kell végezni. Ennek érdekében előzetesen meghatározásra kerültek azok az elérési utak, kommunikációs formák, melyek ebből a szempontból leginkább sikeresek lehetnek. A megvalósítás során jelentkező lemorzsolódás – ezáltal a részvétel hiánya – megelőzése érdekében a pályázó igyekszik minél inkább személyre szabott foglalkozásokat megvalósítani, melyeknek köszönhetően a résztvevők fejlődése egyénileg is nyomon követhető, így a felmerülő problémákra (mint például az érdeklődés elvesztése) is egyszerűbben található megoldás.

- **Szervezeti kockázatok** – Minden szervezet meghatározott törvényi keretek között működik, ezért az esetleges törvényi változások folyamatos kockázati tényezőt jelentenek a szervezetek működésében. Tekintettel kell lenni rá, hogy ilyen változások a projekt megvalósításának időszakában is jelentkezhetnek. A támogatást igénylő felkészülten áll az esetleges – működést vagy a projekt megvalósítását befolyásoló – jogszabályi, törvényi változások előtt, a pénzügyi-gazdasági kockázatok megelőzésének és kezelésének érdekében megfelelő kompetenciával rendelkező projektmenedzsert, szakmai vezetőt és pénzügyi vezetőt alkalmaz, akik tapasztalataiknak köszönhetően együttműködnek a lehető legjobb megoldás megtalálásában.
- **Eszközök és immateriális javak** – A szakmai munkát támogató eszközök már a projekt kezdeti szakaszában beszerzésre kerülnek; így biztosítható, hogy minimális kockázati tényezőt jelentsen a megvalósításhoz szükséges eszközök hiánya. A műszaki, minőségbeli kockázatok megelőzésének érdekében fontos a megfelelő kompetenciával és referenciával rendelkező beszállítók felkutatása, a garanciális feltételek előzetes egyeztetése, a kötelezettségek szerződésben történő rögzítése.
- **Pénzügyi források hozzáférhetőségének biztosítása** – Mivel a projekt során felmerülő költségek mindegyike pályázati szempontból elszámolható költségnek felel meg, a támogatást igénylőnek nincs szüksége önerő felhasználására. Az igényelhető támogatási előleg hatásos segítséget nyújt a pályázati forrás hatékony felhasználására.
- **„Verseny társak” tevékenysége** - A településen, térségben megjelenő, társadalmi együttélés javítását célzó rendezvények, programok megjelenését a támogatást igénylő nem tekinti kockázati tényezőnek, a hasonló eseményeket megvalósító szervezetekre nem tekint verseny társként. A pályázó elsődlegesen az együttműködési lehetőségek felkutatására helyezi a hangsúlyt: a hasonló programokat megvalósító szervezetekkel igyekszik megfelelő és eredményes szakmai kapcsolatot ápolni, hiszen a felek közt folytatott eszmecsere és kooperáció hatékonyan mozdíthatja előre a megvalósítást. Az azonos társadalmi réteget megszólító közösségi események a célcsoport megtartása szempontjából kockázatot jelenthetnek, de megfelelő marketing tevékenységgel kezelhetők. A támogatást igénylő célja, hogy olyan, személyre szabott, egyéni megoldásokat kínáljon a célcsoport számára, melyek garantálják a résztvevők sikeres elérését és megtartását.

Jelen pontban a Projekt teljes körű és releváns kockázatainak azonosítása történik a kockázatelemzés, kockázatok azonosításával és a kezelés lehetséges eszközeinek bemutatásával.

A Támogatást igénylő már a Projekt megtervezése során figyelembe vette a megvalósítás során lehetséges külső és belső kockázatokat, különös figyelmet fordított az esetlegesen felmerülhető összes a megvalósíthatósági kockázatelemzésére, azok minimalizálására és lehetőség szerinti megelőzésére, szükség szerint kezelésére és megoldására.

Ennek megfelelően a Támogatást igénylő kiemelten kezeli:

- a Projekt lehetséges külső és belső kockázatainak a beazonosítását,
- erősségük és bekövetkezési valószínűségük alapján a kockázatok besorolásának meghatározását, valamint a
- kockázatkezelés módjának meghatározását.

A kockázat azonosítás célja annak megállapítása, hogy melyek a Támogatást igénylő jelen Projektjében meghatározott Projektjének célkitűzéseit, illetve megvalósítását veszélyeztető főbb kockázatok.

A Projekt kockázatelemzése során meghatározásra kerültek az egyes kockázati kategóriákon belül felmerülő kockázati elemek, melyekhez kapcsolódóan meghatározásra kerül a bekövetkezés valószínűsége és hatása, melyek alapján a kockázatok kategóriákba sorolhatók.

A kockázati tényezőnek nyilvánított, jelen megvalósítási tanulmányban rögzített kockázati esetekhez hozzárendelésre kerül azok kezelésének módja.

A kockázati tényezők beazonosítása, azok besorolása, valamint a kockázat kezelési eljárásokat kidolgozása a Projekt szintjén elkészítésre került.

Projekt szintű kockázatok és kezelésük

Kockázat: a nem kívánt esemény bekövetkezési valószínűségének és az esemény következményeinek az együttese. A kockázat lehet véletlenszerű esemény, hiányos ismeret vagy információ.

Eredendő kockázat: amely szabálytalanságok vagy a megvalósítás során fellépő hibák előfordulásának kockázata,

Ellenőrzési kockázat: az e hibákat vagy szabálytalanságokat meg nem előző illetve fel nem táró folyamatba be nem épített ellenőrzési eljárásokból fakadó kockázat.

A kockázatok forrása lehet a Projectre nézve külső eredetű kockázat, vagy a Projekt saját tevékenysége (vagy annak hiánya) hatására kialakuló kockázat.

A kockázatkezelés állandó, ciklikus folyamat, amely az alábbi lépéseket tartalmazza:

1. A kockázat azonosítása;
2. A kockázat értékelése;
3. Elfogadható kockázati szint meghatározása;
4. A kockázatokhoz kapcsolódó lehetséges reakciók azonosítása;
5. A kockázatokra adható válaszok mérlegelése;

6. A válaszintézkedés beépítése, és a kialakított keret rendszeres felülvizsgálata.

A kockázatkezelés stratégiai szemléletű megközelítésének kulcsa a kockázatok beazonosítása a fő célkitűzések tükrében. A hatékony kockázatkezelés eszköze Projekt szervezeti team létrehozása, amely meghatározza a Projekt tevékenységéhez kapcsolódó kockázatokat és a projektterv alapján értékeli a szükséges intézkedéseket.

A projekt megvalósítás során azonosított külső és belső kockázatok és a kezelés lehetséges eszközeinek bemutatása

KÜLSŐ KOCKÁZATOK

Kockázat típusa	Kockázati tényező leírása, jellege	A kockázat kezelésének illetve megelőzésének minimalizálásának módja, eszköze	Kockázat bekövetkezési valószínűség	Projektre gyakorolt hatás	
KÜLSŐ KOCKÁZATOK					
1.	Jogszabályi környezet változása	a.) az állam olyan új törvényt, vagy jogszabályt vezethet be, amely megnehezítheti a projekt végrehajtását	<ul style="list-style-type: none"> - nagyfokú (naprakész) alkalmazkodás az aktuális jogi környezethez; - jogi tanácsadás igénybevétele; - ha az új tv. vagy jogszabály miatt indokolt és elkerülhetetlenül szükséges TSZ módosítás; 	alacsony	nagy
2.	Külső pénzügyi-gazdasági, financiaális kockázatok	a.) a támogatói döntés-, és az előleg kifizetése esetlegesen elhúzódhat, így az első évre tervezett fejlesztések az ütemtervhez, képest késve indulhatnak	- az 1. évre tervezett fejlesztések előkészítését (pl. a megfelelő kivitelező kiválasztásának előkészítését) már a pályázat benyújtását követően elkezdem;	alacsony	közepes
		b.) a támogatási döntés esetleges elhúzódása miatt, a projekt megvalósításra rendelkezésre álló idő csökken	- a projekt ütemezés átdolgozása, valamint az egyes projektfeladatok párhuzamosítása;	alacsony	nagy
		c.) a Támogató a költségvetésben lévő igényelthez képest, kisebb támogatási összeget ítél meg a projektgazda számára a projekt megvalósítására	- a tervezett tevékenységek és azokra fordítható keretek felülvizsgálata, a projekt pénzügyi tervének módosítása;	közepes	nagy
		d.) a projekttervezés során a költségvetésben előzetesen kalkulált költségekhez képest, a megvalósítási időszakban a vonatkozó költségek emelkedhetnek	- szükség esetén egyéb források (pl. fenntartói támogatás) bevonhatóságát biztosítjuk a nem várt-, vagy plusz költségek fedezetére;	alacsony	nagy

Kockázat típusa	Kockázati tényező leírása, jellege	A kockázat kezelésének illetve megelőzésének minimalizálásának módja, eszköze	Kockázat bekövetkezési valószínűség	Projektre gyakorolt hatás
		- a költségek átcsoportosítási lehetősége biztosított;		
2. Külső pénzügyi-gazdasági, pénzügyi, finanszírozási kockázatok	e) a végrehajtás során a külső szolgáltató(k), vagy vállalkozó(k) nem a projekt költségvetésnek megfelelő összegben vállalja(k) az adott szolgáltatást, tevékenységet	- pozitív támogatói döntés esetén, a támogatási határozat átvételét követően, de még az előleg átvétele előtt elkezdem a külső szolgáltatók, kivitelezők kiválasztását; - kiemelten vizsgáljuk a vállalkozó szakmai referenciáit, a partnerek ajánlásait, a vállalt szakmai-pénzügyi garanciákat a kiválasztásra kerülő vállalkozó esetében	alacsony	közepes
3. Társadalmi szempontok, kockázatok	a) a helyi "közvélemény" érdektelensége, esetleges ellenszenv a projekt iránt	- a helyi közösség előzetes többszörös tájékoztatása és a nyilvánosság lehető legszélesebb biztosítása; - ösztönző kampányok, tájékoztató programok;	alacsony	nagy
4. Egyéb kockázat pl. szélsőséges időjárás (havária)	a) az ütemtervben a beruházáshoz kapcsolódó (pl. felújítási, átalakítási) munkálatok előzetesen kalkulálthoz képest késve indulnak, vagy elhúzódnak	- a beruházásra vonatkozó időtervezésekor már beépítettünk tartalékidőt az ütemtervbe; - az egyes beruházásra vonatkozó munkálatok párhuzamosítása;	közepes	alacsony

Külső pénzügyi- gazdasági, finanszírozási kockázatok

Tekintettel arra, hogy a Projektből nem keletkezik bevétele a Támogatást igénylőnek, valamint a Projektbe saját forrás nem szükséges, valamint az előkészítési költségeket a Támogatást igénylő a Támogatás terhére elszámolhatja pozitív bírálat esetén, kevés az olyan tényező, amely pénzügyi szempontból számottevően befolyásolhatná a Projekt eredményességét.

A pénzügyi kockázatok feltárásánál ezért azt elemeztük, hogy az egyes költségek paramétereinek változása, illetve az ezekre ható tényezőknek a tervezettől való eltérése mennyiben befolyásolja a Projekt sikeres megvalósulását. Vizsgáltuk a szükséges erőforrások meglétét, az utófinanszírozáshoz kapcsolódó likviditást biztosító forrásokat és felmerülhető költségeket.

A pénzügyi kockázatok szempontjából alapesetnek tekinthető a Projektnek Felhívás szerinti feltételekkel történő megvalósulása, azaz amikor a Projekt pénzügyi kifizetései előlegigénylés és többszöri kifizetési kérelem benyújtása által történnek.

A projektvégrehajtás pénzügyi erőforrását a 100%-os mértékű támogatás biztosítja. Tekintettel az előlegelhívás lehetőségére, a Projekt teljes időtartama alatt fenntartható a likviditás. Amennyiben a Projekt pénzügyi és szakmai ütemezése egyenletes, a költségek biztosítottak.

Az optimista forgatókönyv esetén a Projekt támogatása előfinanszírozási formában történik, így a Támogatást igénylőnek nincs szüksége saját pénzügyi erőforrást elkülöníteni a fejlesztésekre.

A Projekt legnagyobb pénzügyi kockázatát az jelenti, ha nem kerül támogatásra, hiszen ekkora volumenű kiadást a Támogatást igénylő nem tud elkülöníteni a társadalmi befogadás előmozdítására helyben. Ez az eset tekinthető a pesszimista forgatókönyvnek, hiszen ebben az esetben a Projekt nem valósulna meg.

Nem jelent valós számottevő kockázati tényezőt az idő, azaz a kifizetések esetleges csúszása sem, mivel az ebből eredő likviditási kockázat 50%-os előlegigénylés lehetősége mellett és megfelelő tervezéssel minimalizálható. Nagy valószínűséggel még egy esetleges kismértékű késés a Támogató részéről sem befolyásolja a projektet számottevően, vélhetően nem lesz hatása a Projekt eredményességére sem. Tekintettel arra, hogy a felmerülő költségek nemzeti valutában jelentkezők az árfolyamkockázat jelen projekt szempontjából nem releváns. Az ÁFA mértékének növekedése negatív irányban befolyásolná a projekt megvalósítását, de ez egy nem várható, nem reális kockázat a megvalósítás alatt.

A jelen Projekt esetén – a kockázatok elemzése alapján levonható az a következtetés, hogy az alapeset illetve az optimista forgatókönyv egyike esetén sem szükséges a Támogatást igénylőnek saját pénzügyi erőforrás elkülönítése, az utófinanszírozott költségvetési tételekre igénybe vehető 50%-os előleg, amely önmagában képes megteremti a projekt likviditását.

A pénzügyi kockázatot nagymértékben csökkenti, gyakorlatilag minimalizálja a támogatási előleg jogszabályban meghatározott jelenlegi mértéke. A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendeletben meghatározott biztosítékmentesség (84.§ (1) m) bekezdés) mellett a Támogatást igénylő a támogatott tevékenység megkezdéséhez, illetve a Projekt likviditásának biztosítása érdekében a támogatási szerződés megkötésekor a megítélt támogatás 50%-ának megfelelő, de legfeljebb 1 Mrd Ft összegű előlegre jogosult. További stabilitást jelent a pénzügyek terén a többszöri kifizetési igénylés benyújtásának lehetősége.

A Projekt pénzügyi lebonyolítása úgy került megtervezésre, hogy végig biztosított lesz mind a Támogatást igénylő, mind pedig a Projekt likviditása. A Támogatást igénylő likviditási tervvel a Projekt lebonyolítására valamint a szervezet működésére vonatkozóan is rendelkezik, mely folyamatos frissítéseken, aktualizálásokon megy keresztül a lebonyolítás során.

A Projekt végrehajtásához szükséges pénzügyi erőforrások rendelkezésre állnak, illetve a fenntartásához szükséges erőforrások biztosításáról a Támogatást igénylő gondoskodik.

A jogszabályi környezet megváltozásából eredő kockázatok

A jogszabályi környezet megváltozása kockázati tényezőként jelenik meg Projektben. A jogi kockázatok közé sorolandó a kapcsolódó jogszabályi környezet esetleges megváltozása, azonban ennek a bekövetkezési valószínűsége rendkívül alacsony

Amennyiben mégis negatív hatású jogszabályi változások lépnének életbe, (pl. ÁFA emelés, közbeszerzési szabályok szigorúbbá válása) az jelentős hatással lehetne a Projekt megvalósulására.

A kockázat kezelési módja az intenzív lobbizás a jogalkotók irányában, valamint alternatív forrásbevonási lehetőségek keresése a Projekt céljainak elérése érdekében, végsőségek esetén a TSZ moratóriumára vonatkozó kérelem benyújtása a Támogató felé.

Társadalmi szempontok, kockázatok

A társadalmi kockázatok között említendő a Projekt felé elutasító közvélemény, mint kockázat. Ennek bekövetkezési valószínűsége átlagos, azonban a Projekt egyes elemeit, valamint az átfogó cél megvalósulását veszélyeztetheti.

A kezelés tervezett módja egy előzetes és egy átfogó helyi többkörös kommunikációs kampány indítása a társadalmi befogadás erősítése érdekében, amely a Projekt célját és fontosságát tudatosítja a helyi társadalomban. Az ösztönző kampányok, tájékoztató programok célja a helyi közösség tájékoztatása és a nyilvánosság lehető legszélesebb biztosítása.

Egyéb kockázat szélsőséges időjárás (pl. havária helyzet)

Az egyéb kockázatok között megemlítendő, ha a kedvezőtlen, szélsőséges időjárási helyzet miatt a kapcsolódó (pl. felújítási, átalakítási) munkálatok előzetesen kalkulálthoz képest késve indulnak, vagy azok elhúzódnak. Ez a kockázat a Projekt egészének szempontjából nem jelentős, hiszen az összköltség 10%-át érinti, valamint megfelelő ütemezéssel megelőzhető, jól kezelhető.

A kezelés tervezett módja egy előzetes körületekintő időbeli ütemezés, pl. a beruházásra vonatkozó idő tervezésekor már beépítettünk tartalékidőt az ütemtervbe, végsőségek esetén az egyes beruházásra vonatkozó munkálatok párhuzamosíthatóak.

BELSŐ KOCKÁZATOK

	Kockázat típusa	Kockázati tényező leírása, jellege	A kockázat kezelésének, ill. megelőzésének, minimalizálásának módja, eszköze	Kockázat bekövetkezési valószínűség	Projektre gyakorolt hatás
BELSŐ KOCKÁZATOK					
1.	Belső pénzügyi-gazdasági, finansziális kockázatok	a.) a kifizetési igénylések hiánypótlásai miatt, a kifizetései csúszhatnak, így a támogatási összeg lehívása elhúzódhat	- a projekttervezés során ésszerű ütemezés (tartalékidők beépítése); - pontos kifizetés igénylések; - átgondolt fizetési határidő a kötelezettség vállalásnál;	közepes	közepes
		b.) a költségvetés tervezetben nem szereplő előre nem vár kiadások, a vállalt tevékenységek megvalósítása során	- a projekttervezés során ésszerű, átgondolt költségvetés összeállítása indikatív árajánlatok alapján; - szükség esetén egyéb források (pl. fenntartói támogatás) biztosítása	alacsony	közepes
		c.) a költségvetés tervezetben lévő eszköz(ök) nem megfelelő(ek) a vállalt tevékenység(ek)hez, vagy	- a pályázati költségvetés összeállítása során már figyelembe vettük a	alacsony	közepes

	Kockázat típusa	Kockázati tényező leírása, jellege	A kockázat kezelésének, ill. megelőzésének, minimalizálásának módja, eszköze	Kockázat bekövetkezési valószínűség	Projektre gyakorolt hatás
		az eszköz meghibásodik	különböző eszközök, típusait, gyártói adatlapját, a forgalmazó által vállalt garancia időtartamát,		
2.	Szervezeti-és intézményi kockázatok (konzorcium, mint megvalósítási forma)	a.) a projekt keretében a megvalósításba bevont és a partner intézmények körében felléphet alacsony motivációs szint	- a projekt céljainak megismertetése és elfogadtatása már az előkészítés során; - hatékony és rendszeres belső kommunikáció a projektbe bevont intézmények és a projektszervezet különböző hierarchia szintjei között;	alacsony	nagy
		b.) projekt megvalósítás során a projektmenedzsment szervezetben a humán erőforrás változhat, kulcs munkatársak, vezető személyek esetleges visszalépése	- körültekintő projekt előkészítés és a projektmenedzsment humán erőforrás kiválasztása során; - tudatos projektmenedzsment a szükséges szakmai erőforrás állandó rendelkezésre állásához;	alacsony	nagy
		c.) a projekt megvalósítás során új intézmény(ek) belépése	- folyamatos bevonás, felkészítés a projektbe kapcsolódó új intézmények számára. - belső szabályozás megalkotása, az új szereplők belépésének megkönnyítésére;	alacson	alacsony
		d.) abszorpció, kockázat: a párhuzamosan futó egyéb projektek menedzselési feladatai csökkenthetik a projektmenedzsment erőforrásait	- hatékony szervezés a projektmenedzsment működésében; - szükség esetén külső szakértő(k) bevonása a projektbe;	alacsony	közepes
		e.) a konzorciumba bevont (partner) szervezet esetleges visszalépése (kilépése) vagy kései (esetleg nem) teljesítése, (pl. adatot nem szolgáltat a konzorciumvezető részére)	- a partner szervezet körültekintő kiválasztása meglévő együttműködések alapján; -belső szabályozások (eljárásrendek, szabályzatok) megalkotása, - hatékony és rendszeres kommunikáció a projektbe bevont intézmények és a projektszervezet különböző hierarchia szintjei között; - projektmenedzsment feladatokat a konzorcium vezető által megbízott külső szolgáltató projektmenedzser és pénzügyi vezető látja el;	alacsony	közepes
3.	Megvalósítás során fellépő szakmai kockázatok	a.) az előzetesen kiválasztott célcsoportok érdektelensége a projekt -, illetve a vállalt tevékenységek, vagy a rendezvények iránt	- a projekt célcsoportjainak körültekintő és részletes szakmai kiválasztása; - kiválasztott célcsoportok megismertetése a projekt céljaival már az előkészítés során; - hatékony és rendszeres külső-belső kommunikáció	alacsony	nagy
		b.) tervezett megvalósítási helyszínen nem áll rendelkezésre (a	- az előkészítés során nagy hangsúlyt fektettünk a	alacsony	közepes

	Kockázat típusa	Kockázati tényező leírása, jellege	A kockázat kezelésének, ill. megelőzésének, minimalizálásának módja, eszköze	Kockázat bekövetkezési valószínűség	Projektre gyakorolt hatás
		megnövekedett érdeklődésnek) megfelelő befogadóképességű helység vagy terem, vagy az infrastruktúra nem megfelelő a vállalt tevékenységek ellátására	megfelelő helyszínek kiválasztására, olyan helyszínek kerültek kiválasztásra, ami a tervezetthez képest több érdeklődő befogadására képes és megfelelő infrastruktúrával ellátott;		
4.	Egyéb szempontok, kockázatok	a.) a projekttervezés során az előzetesen tervezett és az elért eredmények elmaradhatnak egymástól (a vállalt létszámot, indikátorokat nem sikerül teljesíteni)	- a projektmegvalósítás során állandó és rendszeres monitoring, az indikátorok teljesítésének folyamatos felülvizsgálata.	közepes	közepes

Szervezeti-és intézményi kockázatok

Új szereplő belépése a folyamatba nem jelent valós kockázatot, bekövetkezésének valószínűsége alacsony. Ha ez bekövetkezik, a hatása jelentéktelen, mert a Projektben az egységes működési szabályok a támogatási kérelemben, és a Támogatási Szerződésben előzetesen meghatározásra kerülnek.

A kockázat tervezett kezelési módja egyszerű, hiszen a belépő új szervezet köteles átültetni a működési szabályokat a saját tevékenységére.

A jelenlévő Támogatást igénylő konzorcium valamely tagjának esetleges kilépése nem reális kockázat, továbbá bekövetkezésének valószínűsége alacsony.

Az esemény bekövetkezése esetén módosulhatnak a Projekt egyes elemei. A kezelés tervezett módja az, hogy az esetlegesen újonnan belépő szervezet átvállalja a kilépő szervezet feladatait.

A konzorciumba bevont (partner) szervezet kései (esetleg nem) teljesítése, (pl. adatot nem szolgáltat a konzorciumvezető részére) valós kockázat, amivel számolni kell.

A megelőzés módja a Projektbe bevont partner szervezet körültekintő kiválasztása az előkészítés során (pl. meglévő együttműködések alapján), a végrehajtást megelőzően belső szabályozások (eljárásrendek és szabályzatok) kidolgozása. A kezelés tervezett módja a hatékony és rendszeres belső kommunikáció a Projektbe bevont intézmények és a projektszervezet különböző hierarchia szintjei között. Ennek érdekében a projektmenedzsmnt feladatokat a konzorciumvezető által megbízott külső szolgáltató alkalmazásában álló projektmenedzser és pénzügyi vezető látja majd el.

Abszorpciós képesség alacsony voltából adódó kockázat, a párhuzamosan futó projektek menedzselési kockázata rendkívül alacsony, mivel jelenleg a Támogatást igénylőnél nem lesz olyan projekt 2018-2020 között, ami veszélyeztetné jelen Projekt zavartalan lebonyolítását.

Amennyiben ez bekövetkezne, hatása jelentős lenne, hiszen pénzügyi és humán erőforrás elszívó hatást válthatna ki a jelen Projekttel kapcsolatosan. Fontosnak tartjuk megjegyezni azonban, hogy csak olyan projektek kerülnek megvalósításra a szervezetenél, amelyek számára biztosított a megfelelő pénzügyi fedezet és a humán erőforrás. Ennek érdekében jelen Projekt lebonyolításához saját szakemberek mellett külső tanácsadó cég bevonására kerül sor.

Belső pénzügyi- gazdasági, finansziális kockázatok

Kockázatot jelent, ha a kifizetési igénylések sorozatos hiánypótlásai miatt, a kifizetések csúsznak, így a támogatási összeg lehívása időben is elhúzódhat.

A kockázat megelőzhető a projekttervezés során alapos ésszerű ütemezéssel (tartalékidők beépítése), minimalizálható a KSZ aktuális igényei, elvárásai szerint készített pontos kifizetés igénylésekkel, mérsékelhető az átgondolt fizetési határidő meghatározás a kötelezettség vállalásoknál.

Kockázatot okoz, ha a költségvetés tervezetben nem szereplő előre nem vár kiadások merülnek fel, a vállalt tevékenységek megvalósítása során. A kockázat abban az esetben következhet be, amennyiben a végrehajtási időszak alatt nem áll rendelkezésre megfelelő mértékű saját forrás. Ennek kockázata megfelelő éves tervezéssel, illetve a tervezett költségvetés betartásával megelőzhető.

A kockázatkezelés tervezett módja a szigorú és pontos tervezés, költségvetés kialakítás, valamint a hatékony erőforrás gazdálkodás. A kockázat minimalizálható a projekttervezés során ésszerű, átgondolt költségvetés összeállításával, illetve indikatív árajánlatok alapján történő költségtervezéssel. Szükség esetén egyéb források (pl. fenntartói támogatás) biztosítása, rendelkezésre állásával.

Megvalósítás során fellépő szakmai kockázatok

A vonatkozó szakmai stratégiák megváltozásának kockázata alacsony. A kockázat bekövetkezése esetén a Projekt egyes elemei módosulhatnak, illetve megvalósulásuk elmaradhat.

A kezelés tervezett módja a vonatkozó szakmai stratégiák alapján a Projekt egyes elemeinek újratervezése.

Kockázatot jelent, ha az előzetesen tervezett megvalósítási helyszínen valamiért mégsem állna a Projekt keretében rendelkezésre, vagy ha az esetlegesen megnövekedett érdeklődésnek nem megfelelő befogadóképességű helység vagy terem, de előfordulhat, hogy az infrastruktúra nem megfelelő a vállalt tevékenységek ellátására. A kockázat minimalizálható, megelőzhető a saját tulajdonú helyszín kiválasztásával, valamint azzal, hogy már az előkészítés során nagy hangsúlyt fektettünk a megfelelő helyszínek kiválasztására, így olyan helyszínek kerültek kiválasztásra, ami a tervezetthez képest több érdeklődő befogadására képes és megfelelő infrastruktúrával ellátottak.

Kockázatkezelési stratégia

A szükséges erőforrások mértékének meghatározása, rendelkezésre állása a Támogatási kérelem beadását megelőző alapos pénzügyi tervezés során került megalapozásra.

A jelen Projekt 100%-os támogatási intenzitással valósul meg, tehát a Támogatást igénylőnek nem szükséges saját forrást biztosítania a Projekt megvalósításához. Az esetlegesen felmerülő előfinanszírozási igényt a Támogatást igénylő saját forrásainak terhére biztosítja. A terveknek megfelelően megvalósított Projekt esetén előfinanszírozásra nem lesz szükség, hiszen az 50%-os előleg lehetővé teszi a folyamatos pénzügyi stabilitást.

Az utófinanszírozott tételek esetében felmerülő esetleges likviditási problémát tehát jelentősen lecsökkenti a pályázók által igénybe venni kívánt 50% mértékű előleg.

A Projekttel kapcsolatos kifizetési igénylések ütemezése szintén körültekintően kalkulált, az egyes kifizetési kérelmek előkészítése esetén alapvető, hogy a költségek nyilvántartása, terv-tény kontrollja folyamatos és naprakész. A menedzsment pénzügyi apparátusa mintegy előrejelző, technikai segítségnyújtó és tanácsadó szerv is a menedzsment számára a tervezett ütemezésnek megfelelő előrehaladás biztosítása érdekében. A szállítókkal való előzetes egyeztetések és bizonylatellenőrzési tevékenység (számla/szállítólevél és alátámasztó dokumentumok, mellékletek előzetes vizsgálata még a teljesítés és kifizetés előtt) mellett tovább csökkenti a kifizetési igénylések időigényét és a támogatás-lehívás késésének lehetőségét.

A Projekt eredményeinek pénzügyi fenntarthatósága biztosított, a Támogatást igénylő a fenntartási költségeket költségvetési tervében szerepelteti. A Támogatást igénylő rendelkezik saját forrásokkal és egyéb bevételekkel (pl. adományok, SZJA 1%-ából származó támogatások, más hazai és nemzetközi pályázati források), amelyek egy részét szükség szerint szintén tudja a nem tervezett vagy várt költségekre fordítani.

A Projektfinanszírozás stabilitását alapozza meg az is, hogy a Támogatást igénylő a projekt terhére vállalt kötelezettségvállalásai, szerződéskötései során a 30 illetve 45 napos fizetési határidőt határoz meg. A projektfinanszírozás további kockázatát csökkenti az is, hogy a Támogatást igénylő elkötelezett a Projekt eredményes és sikeres végrehajtása érdekében, így amennyiben a jelenlegi információk alapján kiegyensúlyozottra tervezhető likviditás esetlegesen felborulna vagy gyengülne, akkor első lépésként a feladatok átstrukturálásával igyekszik a problémát kezelni.

Amennyiben a fenti megoldás szükségessé válik, a Támogatást igénylő a Támogatóval is egyeztet a megoldási lehetőségekkel kapcsolatban. Ennek szükségességére vonatkozó kockázat viszont nem számottevő a Projekt megalapozott tervezését, kiegyensúlyozott megvalósítását és finanszírozás-technikailag igen kedvező lehetőségét figyelembe véve.

A Projekt pénzügyi és szakmai ütemezése az utófinanszírozás (a pénzügyi források időbeni eltolódása) tényével számol, illetve rendelkezésre áll olyan mértékű előleg, illetve saját forrás, amely a likviditást biztosítja.